

Verhalen over Japanse bezetting werden niet verteld maar hadden wel gevolgen

door Guus Geebel

Maandag 15 augustus vond bij het oorlogsmonument naast gemeentehuis Jagtlust de 77ste herdenking van de capitulatie van Japan plaats. De capitulatie betekende in Nederlands-Indië dan wel het einde van de Tweede Wereldoorlog, maar voor velen laten de gevolgen van de Japanse bezetting tot op de dag van vandaag hun sporen nog na.

Met een hartelijk welkom opent Rómulo Döderlein de Win van het herdenkingscomité de herdenkingsplechtigheid. Een bijzonder woord van welkom heeft hij voor de Utrechtse commissaris van de Koning Hans Oosters. De muzikale omlijsting bij de herdenking werd voor de tiende keer verzorgd door het harmonieorkest Kunst en Genoegen uit Maartensdijk, onder leiding van John Leenders. Esmee Aarsman blies het signaal Taptoe.

Potters zich in zijn toespraak af. 'Voor wie in een oorlog heeft geleefd en geleden, is het daarna nooit echt voorbij.' Na de Japanse capitulatie begon voor mensen opnieuw een gewelddadige periode met de bersiap en de onafhankelijkheidsstrijd. 'Opnieuw werden mensen van hun vrijheid beroofd en vastgezet in kampen, was er vernedering, honger en gebrek en werden dierbaren van elkaar gescheiden. Zo'n 300.000 mensen werden in de

een leerling van een middelbare school, twee jaar geleden hield bij het Indisch Monument in Den Haag. 'Vertrouw ons met uw verhaal', was de oproep. 'Zodra we elkaars verhalen kennen, begrijpen we elkaar beter.' Potters vertelt ook over een documentaire waarin de acteur Eric Schneider vertelt hoe hij als zevenjarig jongetje in Nederlands-Indië met zijn moeder en een broertje geïnterneerd werd. Een tweede broertje werd in een ander kamp ondergebracht. 'Meer dan anderhalf jaar zagen zij elkaar niet en wisten zij niet of zij elkaar ooit terug zouden zien. Van een kind dat gewend was in alle vrijheid te spelen in de jungle achter zijn huis en zich beschermd wist door zijn baboe, werd hij een gevangene. Hij leed honger en zag hoe zijn moeder en de andere vrouwen in het kamp dagelijks werden vernederd.'

Spelen

'Eric Schneider trok zich terug in zijn eigen wereld. Hij tekende zijn ervaringen weg, klaagde niet, om het niet nog moeilijker te maken voor zijn moeder. Hij speelde dat de oorlog er niet was. Hij speelde dat zijn moeder geen verdriet had. Hij speelde dat hij volwassen was. Dat klinkt onschuldig, maar een kind dat speelt dat hij een volwassene is, omdat er door de oorlog geen ruimte is om kind te zijn, brengt de oorlog bij zichzelf naar binnen. In een documentaire over hun vader vertellen de zoons van Eric Schneider over de impact hiervan op zijn verdere leven, en op hun leven. Zo moesten de zoons altijd flink zijn. Als zij iets vervelends meemaakten, moesten de kiezen op elkaar. Ze moesten net zo flink zijn als hun vader was geweest in het kamp. Al begrepen ze niet wat hij daar had meegemaakt.'

Onlosmakelijk

'Waarom en met welke gevoelens u hier ook bent, het feit dat wij hier met elkaar zijn en de capitulatie van Japan herdenken, die tegelijkertijd het begin van de Bersiap betekende, verbindt ons steviger met elkaar. Laat er ruimte zijn voor gevoelens en verhalen. Laat er gelegenheid zijn voor iedereen om stil te staan bij de eigen herinneringen aan die periode. Misschien staat u vandaag stil bij uw eigen herinneringen aan de Japanse bezetting en de periode daarna. Misschien staat u stil bij hoe de oorlog en de periode daarna

Burgemeester Sjoerd Potters en echtgenoot Tony van Maanen leggen namens het gemeentebestuur een krans.

uw leven hebben bepaald. Misschien bent u hier om eer te bewijzen aan dierbaren die deze periode niet hebben overleefd. De oorlog ging voorbij maar blijft tegelijkertijd een onlosmakelijk deel van ons leven', aldus de burgemeester.

Liefde

Vivian Veldman-Erlemeyer kind van de derde generatie vertelt vervolgens haar levensverhaal. 'Ik ben de dochter van een Duitse vader en een Indonesische moeder. Heel lang heb ik gedacht dat alleen mijn vader last had van de gevolgen van de Tweede Wereldoorlog. Hij was immers een kind van een Duitse militair en een Nederlandse moeder. De eerste 10 jaar van zijn leven woonde hij bij de nonnen in Aken omdat mijn overgrootouders niets van zijn bestaan mochten weten.' Toen hij naar Nederland kwam was er voor hem geen echte moederlijke liefde. Het gebrek aan liefde voor hem, heeft hij in zijn leven ruimschoots goed gemaakt aan liefde voor mijn broer en mij.'

Militair

Vivian vertelt het levensverhaal van haar opa, Lodewijk Joop Pattynama, die op 14 juli 1914 in Gombong op Java werd geboren als oudste kind in een gezin met 10 kinderen. Na zijn geboorte kwamen er nog 3 zusjes en 6 broertjes. Als haar opa bijna 21 is wordt hij als dienstplichtig soldaat ingelijfd bij de automobiendienst.

Na zijn groot verlof eind 1935 treedt hij in maart 1936 in werkelijke dienst. In 1937 werd hij bij de koloniale troepen geplaatst als fuselier bij het 1e Depot Bataljon in Bandoeng. Eind 1938 gaat hij over van de infanterie naar de genie en wordt in 1939 benoemd tot soldaat eerste klasse. In dat jaar trouwt hij voor de eerste keer. Samen zullen zij 2 dochters krijgen.

Naar verhaal

De Tweede Wereldoorlog is dan al even aan de gang en op 8 maart 1942 wordt haar opa als Brigadier Automobilist krijgsgevangen genomen en komt terecht in een kamp op Java. Op 15 augustus 1945 wordt hij in Singapore bevrijd. Zijn broertje overlijdt op 13 januari 1944 op 26-jarige leeftijd in Japan ten gevolge van longontsteking. 'Mijn oudoom is bijgezet op het ereveld van Menting Pulo in Djakarta. Het huwelijk van mijn opa zal deze periode niet doorstaan. Hij wordt door zijn vrouw in de steek gelaten en zij neemt dochter Sylvie mee. Opa heeft hen nimmer meer gezien. Niet alleen zijn dochter verloor hij uit het oog, zijn ouders waren nu ook allebei overleden. Overgrootopa stierf al eerder, vermoord door zijn schoonzoon, die ook Marrie, het 18-jarige zusje van mijn opa vermoordde. Ik vind dit een heel naar verhaal in onze familiegeschiedenis.'

Lees verder op pagina 1

Vivian Veldman-Erlemeyer vertelt haar familiegeschiedenis.

Nooit voorbij

'Je kunt mensen uit oorlogen en conflicten halen, maar kun je oorlogen en conflicten ook uit mensen halen', vraagt burgemeester Sjoerd

jaren die volgden, naar Nederland verscheept. Sommigen vrijwillig, anderen werden gedwongen om naar een land te vertrekken dat zij nauwelijks kenden.'

Zwijgen

Nederland was nog volop bezig de eigen wonden te likken na vijf jaar Duitse bezetting. Er was bij de bevolking nog weinig ruimte en aandacht voor het leed en verdriet van anderen. Veel mensen hadden nauwelijks een beeld van hoe er in Nederlands-Indië was geleden. 'De nieuwkomers voelden zich hier ontheemd. Zij ontwikkelden een overlevingsstrategie die erop neerkwam, tanden op elkaar, niet zeuren, zwijgen', aldus de burgemeester. 'Maar de oorlog en de strijd die hun leven hadden bepaald, was daarmee niet uit hun systeem. Kinderen en kleinkinderen van degenen die de verschrikkingen van de Japanse bezetting en de bersiap meemaakten, zeggen vrijwel zonder uitzondering dat hun vader of moeder, opa of oma er lang niet over konden spreken.'

Gevangene

De burgemeester maakt dit duidelijk met een voordracht die Maddy,

advertentie

GEMEENTENIEUWS

PAGINA
8 & 11

GEMEENTE
DE BILT

WIJNEN
&
GEDISTILLEERD

DORPSWEG 158 Maartensdijk • 0346-212378

Parel Promotie
ontwerp+print+druk

Uw lokale
drukwerksspecialist

Groenekan • 0346-211215
www.parelpromotie.nl

0346-281459
WWW.VINKWITGOED.NL

Hiske Alting & Pauline Res

Alting & Res Uitvaarten

Bel: 06 24 24 06 07 (dag & nacht)
de Bilt, Bilthoven en Groenekan

Alting & Res Uitvaarten

Een uitgave van Vario Pers
Oplage 20.500 ex
Redactie: Henk van de Bunt
Eindredactie: Saskia van Driel
Redactie- en advertentieadres:
Kon. Wilhelminaweg 461
3737 BE Groenekan
T:0346-211992. ook via
E:info@vierklank.nl

- Bilthoven**
Pr. Centrumkerk
21/08 • 10.30u - Ds. Harold Oechies
- Pr. Gem. Zuiderkapel**
21/08 • 09.30u - Ds. G. van Wijk
21/08 • 18.30u - Ds. P.H. van Trig
- De Woudkapel**
21/08 • 10.30u - Dienst met Peter Nissen
- Evangelische Gemeenschap,
Zuiderkapel, Boslaan 3 Bilthoven**
21/08 • 14.00u - broeder Herman Kesting
- R.K. Kerk Onze Lieve Vrouwe**
21/08 • 10.30u - Pastor
Annelies van den Bogaard
- Ger. Kerk (wijkgemeente
d'Amandelboom)**
21/08 • 10.15u - ds. P.J. de Haan
Besloten bijeenkomst
- De Bilt**
Alive De Bilt (Ambachtstraat 3b, De Bilt)
21/08 • 10.30u - Spreker
Douwe Tiemersma
- Nieuwstraatgemeente V.E.G. De Bilt**
21/08 • - Spreker Austin Mangham
- Protestante Wijkgemeente Dorpskerk**
21/08 • 10.00u - Ds. H.E. Dankers
- Protestante Wijkgemeente
Oosterlichtkerk**
21/08 • 10.00u - Ds. J.P. Schouten
- R.K. St. Michaelkerk**
21/08 • 10.00u - Woord- en
Communieviering K. van Gestel en PGV
- Groenekan**
**Herv. huisgemeente Groenekan
(Groenekanseweg 66)**
21/08 • 15.30u - Ds. M. Baan
- Herst. Herv. Kerk Groenekan
(Groenekanseweg 66)**
21/08 • 10.00u - Kandidaat W.J. Korving
21/08 • 18.30u - Kandidaat W.J. Korving
- Onderwegkerk Blauwkapel**
21/08 • 10.30u - Mevr. Ds. E. de Boom
- Hollandsche Rading
PKN - Kapel**
21/08 • 11.00u - Geen Dienst
- Lage Vuursche
PKN - Herv. Kerk**
21/08 • 10.00u - Ds. H.G. van der Ziel
21/08 • 18.30u - Ds. Joz. A. de Koeijer
- Maartensdijk**
Hersteld Hervormde kerk
21/08 • 10.00u en 18.30u -
Ds. D. Heemsker
- PKN - Ontmoetingskerk**
21/08 • 09.30u - Mevr. Ds. G. Morsink
- St. Maartenskerk**
21/08 • 09.00u - Eucharistieviering
Pastor M. Meneses
- Westbroek
Ned. Ger. Kerk**
21/08 • 10.00u - Ds. F.M. Schneijder
21/08 • 18.30u - Dhr. J.W. de Besten,
zangdienst
- PKN - Herv. Kerk**
21/08 • 10.00u - Ds. M. van der Zwan
21/08 • 18.30u - Ds. W.J. Dekker

**Markt Samen
Leuke Dingen Doen**

Markt Samen Leuke Dingen Doen op zaterdag 20 augustus van 14.00 tot 15.30 uur bij Woon-groep Lugtensteyn, Orionlaan 2 in Bilthoven. Via zes thema's kunt u op laagdrempelige manier mensen ontmoeten om samen iets leuks mee te doen: Bewegen, Cultureel, Culinaire, Spel spelen, Creatief en ontmoeting LHBTI's 55+. Meer informatie: Wilma van Poelgeest w.vanpoelgeest@mensdebilt.nl 06-47296337.

**Vakantie Bijbel
Ochtend Maartensdijk**

In Maartensdijk is er op 20 augustus een Vakantie-Bijbel-Ochtend bij Zorgboerderij Nieuw Toutenburg (Dorpsweg 85 in Maartensdijk) voor alle kinderen van 4 t/m 12 jaar uit Maartensdijk en omgeving. Deze leuke ochtend heeft als thema 'Bijbelse helden: Wie is jouw held?' er is een Bijbelverhaal naast zingen en er zijn leuke spelletjes. De ochtend wordt afgesloten met pannenkoeken. Je bent vanaf 10.00 uur welkom, het programma start om 10.30 uur en is rond 12.30 uur afgelopen. Aanmelden (niet verplicht maar wel fijn) kan via bijbelclubderegenboog@gmail.com.

Zomer-zangdienst

Op zondag 21 augustus is er om 18.30 uur een zangdienst in de Nederlands Gereformeerde kerk van Westbroek met liederen rondom het thema 'De Reis'. Meer info: www.ngkwestbroek.nl

Boekenmarkt

Op maandag 22 augustus is er een boekenmarkt in het Atrium van Huize het Oosten, Rubenslaan 1 te Bilthoven. Er wordt een grote variëteit aan boeken aangeboden. Er is alleen contante betaling mogelijk.

Varen door de Molenpolder

Vaar op woensdag 24 augustus om 14.00 uur met de gids van Staatsbosbeheer door de Molenpolder, een klein natuurgebied vlak boven Utrecht, en geniet van de rust en de stilte van de natuur. Met een fluisterboot ontdek je de

STEENHOUWERIJ

Jongerius

gedenkmonumenten
as-bestemmingen

Bezoek onze uitgebreide showroom en showtuin.

- eigen steenhouwerij voor het vervaardigen van persoonlijke wensen.
- 3 generaties vakmanschap

www.steenhouwerij.nl

Schaverijstraat 59, 3534 AS Utrecht
Telefoon : 030 - 2 444 004
E-mail : info@steenhouwerij.nl

rijke historie van dit oude veengebied. Speur samen met de gids naar de dieren en planten in dit gebied. Kijk voor meer informatie, data en het boeken van een vaartocht op staatsbosbeheer.nl/varenvechtstreek.

**Zoom workshop
Cirkel van invloed**

Het succesvolle boek 'De zeven eigenschappen van effectief leiderschap' van Stephen Covey is een wereldwijde bestseller. Zijn zoon Sean Covey heeft gebaseerd op dit gedachtengoed een boek geschreven voor kinderen. Daarin vertelt hij over zeven gewoonten die ervoor kunnen zorgen dat kinderen lekkerder in hun vel zitten en meer zelfvertrouwen krijgen. Leiderschapscoach Linda van Valkenhoef deelt op 29 augustus van 20.00 – 21.30 uur haar ervaringen als moeder en coach. Deelname is gratis na aanmelding via de website: debilt.ouderslokaal.nl.

Struikelstenen De Bilt

Struikelstenen De Bilt plaatst op donderdag 25 augustus op het terrein van Berg en Bosch in Bilthoven een struikelsteen voor Judith Mendes da Costa. Voorafgaand vindt in De Kapel op datzelfde Berg en Bosch-terrein een minisymposium plaats. Het symposium begint om 15.00 uur in De Kapel op het Berg en Bosch-terrein; de 'legging' is rond 16.45 uur voor de ingang van het voormalige klooster. De capaciteit van de kapel van Berg en Bosch is beperkt; belangstellenden wordt gevraagd zich per email aan te melden via: info@struikelstenen-debilt.nl.

15 augustus 1945

Indië bevrijd. En zij?

Tegenwoordig hebben wij van alles weet. Van bommentapijt tot springstofkleed. Met ogen verder ziend dan alleen maar dichtbij.

Het verleden herdenkend bij gelegenheid. Het is alweer zo lang geleden dat je het fijne ervan helaas vergeet.

Van oorlog is een mens nooit ver ook al denken wij veelal van wel. In vrede levend lijkt vanzelfsprekend tot de bom valt niet eens ver.

Dan breekt het broze evenwicht waarvan gedacht dat nooit gebeurde. Grenzen verleggend met de illusie dat er ooit bezit was.

Zittend met de gebakken peren. Elders allang op de bon. Het leed verspreidt zich onbepert. Graait grenzenloos en om zich heen.

Zonder aanzien des persoons verdriet een altijd metgezel. Vluchtend naar de open deuren. Schuilend in armen wijd en bereid.

Inge Gorris.

'Van Haren' Uitvaartverzorging

voor Maartensdijk en Omstreken

Als het gaat om een perfect verzorgde begrafenis of crematie voor alle gezinden

Uitvaartleidster: Mevr. Birgitte van Manen - van Haren

Gespecialiseerd in: Thuis opbaren * Bloemwerk * Grafmonumenten
Vooruitregeling/Wilsbeschikking Uitvaart

Door onze persoonlijke aandacht, kunnen wij de uitvaart geheel naar uw wensen verzorgen.

Voor directe hulp zijn wij dag en nacht bereikbaar

Tel. 035 - 577 12 82
Charles Weddepohllaan 32 - 3739 LE Hollandsche Rading

Zomermarkt in Lage Vuursche

Zaterdag 20 augustus organiseert de hervormde gemeente te Lage Vuursche van 10.00 tot 16.00u op het kerkplein van de Stulpkerk aan de Hoge Vuurscheweg 4 de jaarlijkse zomermarkt. Er zijn boeken, kinderspeelgoed, bloemen en kransen, tweedehandsartikelen. Ook worden er rookworsten verkocht en andere etenswaren. Belangrijk op deze dag is gezelligheid en ontmoeting. De opbrengst van de dag is bestemd voor het onderhoud van de Stulpkerk. Deze kerk is deze dag ook open voor bezichtiging.

Zie voor verdere informatie: www.destulpkerk.nl

Onze lieve moeder, schoonmoeder, oma en overgrootmoeder
is in alle rust overleden

Liesbeth Overbeeke

Rotterdam, 23 juni 1930   Bilthoven, 13 augustus 2022

We zijn verdrietig, maar vooral dankbaar voor al het moois
dat ze ons samen met Kees heeft meegegeven.
Zoals Liesbeth graag wilde,
hebben wij in besloten kring afscheid van haar genomen.

Sytske en Adriaan

Arjan en Diana
Toon en Charlotte
Jane, Neal
Ankie en Joost
Mats, Scottie

Folly en Hans
Ewout
Sander en Annemiek

Martijn en Ilanit
Bente en Tom
Tessel
Oscar

Jeroen

Veel dank aan alle zorgverleners
die haar zo liefdevol hebben bijgestaan.

Correspondentieadres:
Vuursche Dreef 78, 3739 KV Hollandsche Rading
Email: follyvandijk@gmail.com

Mogelijkheden op de (nieuwe)
Algemeen Bijzondere Begraafplaats Maartensdijk

GRAVEN | URNENGRAVEN | URNENMUUR

INFORMATIE
website: www.begraafplaatsmaartensdijk.nl
email: contact-adres@begraafplaatsmaartensdijk.nl

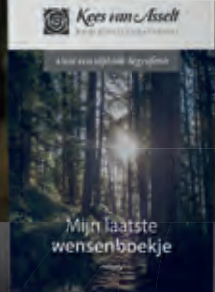
Kees van Asselt

begrafenisondernemer

Voorheen De Bruijn

Overlijden melden?

 0346 - 28 17 11

Mijn laatste
wensenboekje

Meer informatie of ons gratis 'laatste wensen' boekje aanvragen?

Wilt u graag:

- het gratis "laatste wensen boekje" ontvangen?
- een gesprek met Kees van Asselt voor het vastleggen van mijn wensen?

Ga naar: kvanasselt.nl/laatste-wensenboekje-aanvragen/
of bel Kees van Asselt: 06 - 15 45 11 30.

→ Wij zijn werkzaam in Midden-Nederland

→ kvanasselt.nl

Vervolg van pagina 1

‘Mijn opa trouwt opnieuw, ditmaal met Frida Lohn en samen krijgen zij mijn ooms Reggie en Rob, en mijn moeder Jola. Binnen defensie wordt hij nog een aantal keer bevorderd en wanneer mijn opa na de soevereiniteitsoverdracht eervol wordt ontslagen uit het KNIL maakt hij op 26 juli 1950 de overstap naar de Koninklijke Landmacht. Op 10 augustus 1950 vertrekken mijn opa en oma met hun kinderen naar Nederland en komen op 6 september 1950 in Amsterdam aan. Ze wonen in opvangkampen. Eerst in Middeburg, hier wordt mijn oom Ben geboren, vervolgens Bergen en via Alkmaar, waar mijn oom Harry wordt geboren, komen ze in Ede terecht. Op 23 augustus 1954 wordt haar oom Fred geboren. Oma Frida overlijdt nog diezelfde dag in het kraambed. Opa blijft achter met 7 jonge kinderen. In eerste instantie worden de kinderen verdeeld over familie, maar later worden zij, vanuit de kerk, allemaal in een gezin geplaatst in Ede. ‘Vrij snel zal mijn opa hertrouwen met mijn oma Bep. Ze krijgen samen nog 2 zoons.’

Bronbeek

Opa wordt op 1 oktober 1957 als adjudant eervol ontslagen op medische gronden met toekenning van levenslang dienstpensioen. Uiteindelijk komt het gezin terug naar Ede en blijft opa tot aan zijn verhuizing naar Bronbeek wonen in de Huygensstraat. Vivian heeft daar heel fijne herinneringen aan. ‘Opa was een stille man maar voor mij ontzettend lief. Dat hij dit niet voor zijn kinderen was heb ik wel begrepen uit de verhalen van mijn moeder. De laatste paar jaar van zijn leven woonde hij in Bronbeek. De laatste keer dat ik hem in levenden

lijve zag was op 10 januari 1998. Ik weet het nog heel goed, hij lag in bed en ik bevochtigde zijn lippen met een wattenstaafje. Opa was op en zijn sterven was aanstaande. Toen ik wegging gaf ik hem een knuffel en keek bij de deur nog één keer achterom. Opa zat rechtop in bed en zwaaide me gedag, alsof hij wist dat dit het afscheid was. Die nacht stierf hij, 83 jaar oud.’

Gesprekken

‘Opa heeft met niemand gesproken over zijn tijd in de kampen. Voor ons blijft het gissen wat hij allemaal heeft meegemaakt maar het laat zich raden. Misschien is het zwijgen over toen wel typerend voor de generatie van mijn opa. Het is aan ons, de derde generatie en verder, om de verhalen van toen door te blijven geven. Ik dacht geen verhaal door te kunnen geven omdat het niet verteld was, maar ook door te zwijgen zijn er zaken gevormd en de gevolgen van de verschrikkingen in het kamp tastbaar. Het heeft niet alleen mijn opa gemaakt tot de man die hij geworden is maar, het heeft zich ook

door vertaald naar zijn kinderen en indirect zijn kleinkinderen. Dat ik hier vandaag sta in sarong en kabaja is niet alleen uit respect naar mijn opa maar ook omdat ik trots ben op waar ik vandaan kom.’ Vivian sluit haar verhaal af met een gedicht van Jessica Antonio.

Kranslegging

Na de toespraken legt Commissaris van de Koning Hans Oosters namens de provincie Utrecht de eerste krans bij het monument. Vervolgens leggen burgemeester Sjoerd Potters en echtgenoot Tony van Maanen namens het gemeentebestuur een krans. Vivian Veldman-Erlemeyer legt met haar broer namens alle aanwezigen een krans. Na het Taptoe-signaal en een minuut stilte speelt Kunst en Genoegen twee coupletten van het Wilhelmus. Daarna gaat de halfstok hangende vlag in top. Rómulo Döderlein de Win dankt in zijn slotwoord Sera de Groot voor haar inzet bij het herdenkingscomité.

Kijk voor meer foto's op www.vierklank.nl

De krans met 77 rode rozen en 1 witte namens alle aanwezigen wordt gelegd door Vivian Veldman-Erlemeyer en haar broer.

De Parachutist in race landelijke Buitenkunstverkiezing

De sculptuur ‘De Parachutist’ van de Biltse kunstenaar Jits Bakker werd door Radio 4 op 7 augustus jl. verkozen tot winnaar van de Buitenkunstverkiezing regio Midden.

Met ruim dertig procent van de stemmen wist het markante beeld de concurrentie ver achter zich te laten, waardoor het nu meedingt naar de landelijke titel. Stemmen is mogelijk tot zaterdagochtend 09.00 uur.

De sculptuur verbeeldt de Airborne parachutist, en staat ook wel bekend als ‘Remember september ‘44’ en ‘Liberty’. Het is een ode aan de bevrijder en aan allen die hun leven hebben gegeven voor onze vrijheid. Voor Jits Bakker was het tevens een verwerking van de traumatische

gebeurtenissen tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Als jonge kunstenaar maakte hij de Slag om Arnhem van dichtbij mee er werd heel hard gevochten in de straten rondom zijn ouderlijk huis. De gebeurtenissen rondom de oorlog bleven altijd op zijn netvlies gebrand staan. Jits raakte zijn ouderlijk huis kwijt door de bombardementen, zijn vader werd gefusileerd door de bezetter en hij verloor een aantal vrienden voor zijn ogen. Hij was na de oorlog zo ernstig verzwakt dat hij naar Zweden werd gestuurd om aan te sterken.

Het beeld ‘De Parachutist’ staat in het Beeldenpark Jits Bakker op landgoed Beerschoten. In dit park staan 31 iconische sculpturen van zijn hand permanent tentoongesteld. De kerncollectie is in 2009 geschonken aan de Provincie Utrecht, en is vrij toegankelijk. De grond waarop het park is gesitueerd is van het Utrechts Landschap.

Stemmen kan via www.nporadio4.nl/klassiek.

Remember September. (foto Wim Krommenhoek)

Ze staan allemaal scheef

De foto van de scheefstaande lantaarnpaal op het Vinkenplein in Bilt-hoven vorige week in De Vierklank riep een aantal reacties op; allemaal verschillende ‘scheve’, maar ook allemaal het zelfde: ‘Ze staan al maanden scheef, wij bellen allemaal maar de reacties zijn nul, komma nul’. [Henk van de Bunt]

In de bloemenbak bij de ingang van Dijkstate.

Op het plein op weg naar de Jumbo of Primera.

Rode paaltje, om parkeren op de hoek te voorkomen, staat al maanden scheef.

advertentie

GRATIS BEZORGSERVICE

Geopend ma t/m vr 08.00 - 17.30 uur
Buiten openingstijden kunt u op aanvraag uw medicijnen in de kluisjes ophalen
Tel.: 0346 - 210605

apothek maertensplein

Uw lokale drukwerkspecialist

Kom langs op Kon. Wilhelminaweg 461 in Groenekan.
Bel 0346 - 21 12 15, kijk op www.parelpromotie.nl
of mail naar info@parelpromotie.nl

Parel Promotie
ontwerp • print • druk

Wij zijn terug van onze vakantie!
Donderdag 18 augustus staan
wij weer voor u klaar.

LANDWAART
CULINAIR

ALLEEN DONDERDAG:

Alle Stampotten
Alle Rauwkostsalades
100 gram

€ 0,99

Hollandse trostomaten

Heel kilo

€ 1,49

Hollandse
Sperziebonen

500 gram

€ 0,99

Donderdag,
vrijdag en zaterdag

weer volop
luxe voorgerechten
en culinaire
hoofdgerechten

Nieuwe oogst
Delbarestival handappels

Heel kilo

€ 1,49

Hollandse
Bospeen

Per bos

€ 1,29

Lekker Italiaans
Toastjes Naturel
of Pomodoro

Zak nu

€ 2,99

Van onze patissier:

Chocolade -
framboos Taart

Nu

€ 18,95

Parmezaanse **Kaasstengel**

Pak

€ 3,49

Van onze bakker:

Rustique
meergranen bol

Nu

€ 3,49

Rozijnen bollen

Zak 5 stuks

€ 2,49

Notenafdeling:

Tuinbonen mix
met paellakruiden

Per bakje

€ 2,99

VERS VAN DE TRAITEUR:

Pasta Carne
A la bolognese

100 gram

€ 1,49

Kip curry
met groenterijst

100 gram

€ 1,59

NIEUW... UIT EIGEN KEUKEN!

Culinaire
ambachtelijke sauzen

(ruime keuze)

OPENINGSTIJDEN

Maandag t/m donderdag	08.00 - 18.00 uur
Vrijdag	08.00 - 20.00 uur
Zaterdag	08.00 - 16.00 uur
Zondag	Gesloten

LANDWAART
CULINAIR

	Maertensplein 21a 3738 GM Maartensdijk
	0346 - 211330
	info@agf-landwaart.nl
	www.landwaartculinair.nl

Kunst op Berg en Bosch

door Henk van de Bunt

Struikelstenen De Bilt plaatst op donderdag 25 augustus op het terrein van Berg en Bosch in Bilthoven een struikelsteen voor Judith Mendes da Costa. Voorafgaand vindt in De Kapel op datzelfde Berg en Bosch-terrein een minisymposium plaats.

Het symposium begint om 15.00 uur in De Kapel op het Berg en Bosch-terrein. Na een welkomstwoord zal Evert Theunissen als onderzoeker van de Stichting Struikelstenen De Bilt een korte historische schets van het Sanatorium Berg en Bosch geven, waarna er nog een tweetal sprekers is, voordat er rond 16.45 uur voor de ingang van het voormalige klooster de steenlegging gaat plaatsvinden. De capaciteit van de kapel van Berg en Bosch is beperkt; belangstellenden wordt gevraagd zich aan te melden via info@struikelstenendebilt.nl.

In een nis in de tuinmuur van de Kloosterhof bevindt zich een reliëf van Onze Lieve Vrouwe van geglazuurd aardewerk.

Beeldende Kunst

Het bezoeken van het symposium en/of de aanwezigheid bij de steenlegging is een mooie gelegenheid wat meer tijd en aandacht te hebben voor de beeldende kunst op het terrein van dit voormalig sanatorium; Jan van der Heiden deed er in het september 1993-nummer van de Biltse Grift verslag van: 'Behoudens de musea zijn er maar weinig instellingen in ons land waar zoveel werk van erkende kunstenaars is samengebracht als in Berg en Bosch. Een groot deel van deze kunstverzameling dateert uit de tijd dat het toenmalige sanatorium gebouwd werd en is te danken aan de opvattingen van de eerste geneesheer-directeur dr. W. Bronkhorst en de architecten. Zij gingen uit van de gedachte dat de rooms-katholieke arbeiders die hier maanden en soms jaren zouden moeten verblijven, een harmonische omgeving verdienden waar niet alleen het lichaam, maar ook de geest zou worden gevoed en waar ze zich dus in alle opzichten prettig en thuis zouden voelen'.

Kunst uit de bouwtijd

Van der Heiden noemt het in zijn artikel 'een speurtocht'. Op een zomerse namiddag 29 jaren en vele veranderingen nadien probeer ik met zijn artikel in de hand die ervaring van toen te 'delen' en lees bij elk gevonden object zijn penenvruchten van weleer: 'Indien we vanaf de Bronkhorstlaan het terrein betreden, zien we schuin tegenover het hoofdgebouw het voormalige economiegebouw. Op de voorgevel bevindt zich een hoog

reliëf van geglazuurde tegels van de beeldhouwer Charles Vos. Het is een voorstelling van Herwonnen Levenskracht, de naam die de Katholieke Arbeidersbeweging ad gegeven aan haar instelling ter bestrijding van de tuberculose. Links en rechts zijn twee zieke arbeiders afgebeeld in zittende en half-liggende houding. Zij worden ondersteund door liefdezusters, hun blik devoot naar de hemel gericht. In het midden staat een derde arbeider, een vitale jonge kerel, met de armen wijd gespreid: hij heeft de ziekte overwonnen. Het hoofd is licht naar

Boven het altaar in de kapel is een klein venster van gebrandschilderd glas met een voorstelling van Jezus die zijn hart in zijn borst toont.

kind aan de hand heeft. Rond deze figuren is een aantal kleinere tafereeltjes te zien, zoals een fabriek met rokende schoorstenen, twee sjouwende arbeiders, een huisje, een dokter bij het bed van een zieke volwassene en een liefdezuster bij om ziek kind. Het rechterdeel toont ons een vrolijker beeld: hier verlaat de arbeider gezond het sanatorium, en wordt begroet door vrouw en kind. We zien hier verder de Berg en Boschkapel, twee spelende kinderen, een paar wandelende mannen en een bootje met een hengel. Alles bijeen is op treffende wijze de functie van het sanatorium weergegeven.

Kapel

Op 4 september 1933 werd de kapel van Bergen Bosch plechtig gewijd aan het Heilig Hart. Boven het altaar is een klein venster van gebrandschilderd glas van de hand van Henri Jonas, met een voorstel-

Op de voorgevel van het voormalige economiegebouw bevindt zich een hoog reliëf van geglazuurde tegels van de beeldhouwer Charles Vos.

symboliek. Alle elementen van de stichting Herwonnen Levenskracht zijn in dit reliëf samengebracht: de genezing van de zieken, de gerichtheid op de arbeiders en de rooms-katholieke signatuur van de Instelling. Door de expressieve kleuren in het lijnenspel is een reliëf ontstaan dat sterk contrasteert met de architectuur van het economiegebouw. In dit opzicht valt het werk enigszins uit de toon in vergelijking met de werken van andere kunstenaars'

Functioneel

Aan weerszijden van de hoofdingang van het ziekenhuiscomplex is een dubbel laag reliëf aangebracht van de beeldhouwer Mari Andriessen. Dit werk is verfijnder, de kleuren zijn zachter, het geheel is meer ingetogen van aard. Op het linkerdeel zien we een zieke arbeider op weg naar het sanatorium, het hoofd iets naar beneden gebogen. Hij krijgt steun van zijn vrouw, die een

ling van Jezus die zijn hart in zijn borst toont, dat wordt omgeven door een krans van stralen c.q. vlammen. Het Heilig Hart wordt vereerd als zetel van de brandende liefde van Christus voor de mensheid.

Jan van der Heijden vertelt in zijn artikel, dat men zocht men naar vormen van volkskunst, simpele en eerlijke kunst, die door de katholieke arbeiders begrepen werd; dus geen moderne fratsen, felle kleuren of opvallende vormgeving: 'In de zijmuren van het schip zijn negen driedelige ramen aangebracht. Elk raamdeel telt weer vele glas inloodraampjes van afwisselend vierkante en zeshoekige ruitjes. Aan de zuidzijde zijn de twaalf discipelen/apostelen afgebeeld, van oost naar west volgens de opschriften van de kunstenaar: Petrus, Andries, Jacob (zoon van Zebedeus), Joan (Johannes), Philippus, Bartholomeus, Mattheus, Thomas, Jacob van Alphaeus, Simon de Yveraer (Simon Ze-

In De Kapel op het Berg en Bosch-terrein vindt het minisymposium plaats.

lotes), Judas Th. (Judas Thaddeus). 1864 werd in de grot een beeld geplaatst van Maria zoals Bernadette ontbreekt, in zijn plaats werd zijn opvolger Matthias, afgebeeld. Aan De grot werd een bedevaartsoord,

Aan de linkerkzijde van de hoofdingang van het ziekenhuiscomplex een zieke arbeider op weg naar het sanatorium, het hoofd iets naar beneden gebogen.

Aan de rechterzijde van de hoofdingang van het ziekenhuiscomplex verlaat de arbeider gezond het sanatorium, en wordt begroet door vrouw en kind.

de noordzijde van het schip tellen we 15 gebrandschilderde ruitjes met dezelfde signering.

Lourdes

We vervolgden onze weg naar de kloosterhof, waar we in een nis in de tuinmuur een reliëf vonden van geglazuurd aardewerk, voorstellend Onze Lieve Vrouwe Kunst van later datum van Lourdes. In Lourdes in de Franse Pyrenen zag in het jaar 1858 een meisje tot 18 keer toe bij een grot Maria verschijnen. In

voord voor zieken die hier genezing hopen te vinden. Met enige vrijheden heeft Albert Termote zijn eigen Maria van Lourdes geschapen. Zij heeft de handen gevouwen en lijkt enigszins te zweven. Boven haar hoofd is met een eenvoudige lijn een nimbus aangebracht. Helaas hebben vandalen de voeten afgebroken en bladderen de kleuren ernstig af. Aan de onderzijde van het reliëf is het monogram van Termote te zien, de letters A en T dooreen en het jaartal 1933.

Aan de zuidzijde in de kapel zijn de twaalf discipelen/apostelen afgebeeld

BELEEF HET ULTIEME SLAAPCOMFORT

Linnerie
ANNELIES

BEDDEN | SLAAP EXPERIENCE LOODS

WINKEL
RADING 46 A
1231 KB LOOSDRECHT
T 035 582 36 68

SLAAP EXPERIENCE LOODS
(OPEN OP AFSpraak)
NIEUW-LOOSDRECHTSEDijk 106
1231 LB LOOSDRECHT
LINNRIEANNELIES.NL

MAAR LIEFT 500^{MC} SHOWROOM MET
EEN RIJME COLLECTIE BEDDEN, PRACHTIG
BEDTEXTIEL EN NATUURLIJK BIJPASSENDE
KUSSENS EN DEKBEDDEN.

AVEK
TOTAAL
DEALER

Elektrotechnisch
Installatieburo

van Woudenberg b.v.

Krachtinstallaties

Lichtinstallaties

Beveiliging

Telefooninstallaties

Computernetwerken

Dorpsweg 156 3738 CK Maartensdijk
Tel. 0346 - 211 338
info@vanwoudenbergelektro.nl

Parel Promotie

ontwerp+print+druk

Posters?
ook voor

GEKKE
formaten
of

banieren!

• A0 (84 x 118 cm)
of 100 x ... cm

• glans of mat
laminaat mogelijk

Kon. Wilhelminaweg 461
Groenekan
T 0346 - 21 12 15
E info@parelpromotie.nl

Weekend
Aanbiedingen

VUELTA
TOMPOUCEN,

Gevuld met een frisse
sinaasappelbavaroise

p/st € 2,30

Vanaf maandag 1-8 t/m donderdag 18-8
zijn wij op het Maartensplein van
8.00 tot 14.00 uur geopend!

Bakker Bos

Maartensdijk - Den Dolder - Hilversum
tel.: 0346 - 21 12 35 - www.bakkerbos.com

Uw ideale vakantiedagbestemming:

GROENLAND
in Soest

Bestemming: top
Files: 0 kilometer
Wachttijden: 0 minuten
Het weer: ideaal
Uitzicht: fenomenaal
Horeca: kan niet beter
Medewerkers: zéér vriendelijk
Reisbescheiden: niet nodig
Milieu: zéér gezond

Als er één plek is waar u een heerlijke
vakantiedag kunt beleven, dan is dat wel
bij 't Vaarderhoogt. Door menigeeen ook
wel GROENLAND genoemd, omdat er
altijd zo onvoorstelbaar veel levend
groen is te vinden. Planten, bomen,
heesters, kruiden, groenten en fruit
... er komt werkelijk geen eind aan.
En in de vakantieperiode zelfs nóg
meer dan anders. Een lust voor het
oog en, nu we het toch over 'lust' hebben:
bij Herberg De Kastelein kunt u naar hartelust
smullen, alsof het een lieve lust is :-).

Dorresteinweg 72b Soest • 035 - 6012883
vaarderhoogt.nl • webshop.vaarderhoogt.nl

zondags gesloten

Vacature
in de krant?

GRATIS DOORPLAATSING OP DE SITE!

KWALITEITSSLAGERIJ
ZWEISTRA

SINDS 2007

WEEKVOORDEEL

HAMBURGERS

8 VOOR
10.-

KIPSCHNITZELS

4 VOOR
10.-

VARKENSHAASSLEETJE

100 GRAM
2.25

BIEFSTUKSPIESJES

4+1
GRATIS

GEVULDE KIPDIJTJES

100 GRAM
1.50

Maartensplein 18 | 3738 GK Maartensdijk
Tel (0346) 213070 | Volg ons op:

DONDERDAG		MAANDAG & DINSDAG	
DIVERSE VLEESWAREN* *vraag naar de voorwaarden	100 GRAM 0.99	3 BIEFSTUKJES	7.-
BBQ-PAKKET		4 GEPANEERDE SCHNITZELS	7.-
4 VERSE HAMBURGERS, 4 KIPDIJSATÉ, 4 BBQ WORSTJES EN 4 VARKENSHAASSATÉ	SAMEN 20.-	6 TARTAAR	7.-
VRIJDAG & ZATERDAG		WOENSDAG	
GRILLWORST + LEVERWORST	SAMEN 8.50	WOENSDAG GEHAKTDAG	
		Half om half gehakt	1 Kg 8.50
		Rundergehakt	1 Kg 9.50
		Gekruid gehakt	1 Kg 9.50
ONZE SPECIALITEITEN			
VLEESWAREN TRIO		KAAS	
Gebraden rosbeef	3 X 100 GRAM	STOMPETOREN BELEGEN	500 GRAM 6.50
Gegrilde fricandeau			
Gerookte achterham	7.98	CREMEUX DE BOURGOGNE	500 GRAM 2.25
SALADE TRIO			
Filet Americain	3 X 150 GRAM		
Selleriesalade			
Ei-bieslook salade	7.98		

Alle aanbiedingen zijn geldig van donderdag 18 augustus t/m woensdag 24 augustus

Fietstocht voor nieuwe bus

Op 11 september organiseert Lionsclub De Bilt-Bilthoven een fietstocht. Met deelname draag je bij aan de aanschaf van een nieuwe bus voor de Voedselbank.

Er zijn twee mooie routes uitgezet van 53 of 105 kilometer door de bossen over de Utrechtse Heuvelrug. Onderweg wordt een lunch op een mooie plek geregeld.

Voorzitter van de Voedselbank, Jolanda van Hulst-Mazirel: ‘Wij zijn als Voedselbank heel dankbaar voor de ondersteuning die wij krijgen vanuit de inwoners van onze gemeente en ook van de serviceclubs zoals de Lions De Bilt-Bilthoven. Wij kunnen altijd een beroep op hen doen. Ook nu met de problemen rond onze koelbus. Onze bus is een oude diesel die vanaf volgend jaar niet meer door de APK komt. Een koelbus vervangen loopt enorm in de papieren en we zijn dan ook heel blij met deze

fietsroute-actie. Los van het feit dat wij dan een mooie bijdrage kunnen verwachten voor de bus is het natuurlijk een mooie gelegenheid om door onze prachtige omgeving te fietsen. Wij hopen dat u massaal gaat fietsen, maar ik begrijp dat er maar 100 plaatsen zijn dus snel inschrijven. Ik wil u alvast bedanken voor uw bijdrage aan onze koelbus, zodat wij ons werk kunnen blijven doen om de inwoners die het nodig hebben te ondersteunen’.

Evenement

Reggy van der Wielen, president van Lionsclub de Bilt-Bilthoven: ‘Als Lionsclub de Bilt-Bilthoven organiseren we jaarlijks een evenement om geld op te halen waarmee we lokale maatschappelijke

initiatieven een steuntje in de rug kunnen geven. Met deze fietstocht willen we zoveel mogelijk geld ophalen om de voedselbank te helpen een nieuwe bus aan te schaffen. Deze bus is hard nodig want helaas moeten steeds meer inwoners van onze gemeente de Bilt een beroep doen op de Voedselbank. U bent allen van harte uitgenodigd om mee te fietsen en/of een donatie te doen’.

Aanmelden

Inschrijven kan via www.lionsclub-debiltbilthoven.nl. Je kunt je als individuele deelnemer of als team inschrijven. Start en finish zijn bij hockeyclub SCHC aan de Kees Boekelaan 1 in Bilthoven. Er worden maximaal 100 deelnemers toegelaten. *(Wilbert de Kroon)*

Lions nodigen sportievelingen uit om mee te fietsen.

1.000 euro van Lionsclub voor de Kroeg

door Marijke Driehuis

De Kroeg heeft vrijdagavond van de dames van de Lionsclub Bilthoven 2000 een cheque van 1.000 euro ontvangen. De band tussen de Kroeg en de dames was al goed. Zo goed zelfs dat er elke Kroegavond twee mensen van deze goede doelenclub meedraaien. De cheque werd met gejuich ontvangen.

De Kroeg is de plek in de gemeente De Bilt waar (jong) volwassenen met een beperking eenmaal per maand feest komen vieren. Vaak met muziek en dansen, soms anders als een Swingo (bingo met muziek) en eind van het jaar zelfs het optreden van een band. De bezoekers kijken uit naar de avonden, komen al met een glimlach binnen, vinden het fijn elkaar te ontmoeten en worden aan het eind van de avond uitgezwaaid.

Giften

De Kroegavonden zijn, na de coronaperiode, in mei weer opgestart op de nieuwe locatie in het Sojos gebouw in Maartensdijk en de meeste bezoekers zijn al wel weer een keer langs geweest. Bij binnenkomst wordt drie euro betaald en daarvoor krijgen ze koffie, thee, fris en lekkers. Bier (alcoholvrij en gewoon) en wijn wordt wel aangeboden maar daar moeten ze apart voor betalen.

Subsidie wordt niet ontvangen, dus giften als deze van de Lionsclub Bilthoven 2000 zijn heel welkom. Wilma van Poelgeest, sociaal werker van Mens De Bilt en deels betaald en deels vrijwilliger bij de Kroeg, is elke avond aanwezig. ‘Ik ben hier met anderen zeven jaar geleden mee gestart en elke avond maakt mij zo blij, ook wij als vrijwilligers kijken er naar uit’.

De 1.000 euro is bijeengebracht door de verkoop van kerstbomen en een tweedehands kledingmarkt. Anja, Pauline, Brigitte en Leyla kwamen graag zelf de cheque overhandigen. ‘We worden er blij van om hier te zijn. Het geld komt echt goed terecht. We weten namelijk zeker dat er iets meegegaan wordt waar de mensen blij van worden. Daar doen we het graag voor’.

Een luid applaus, gefluit en geroep van de vijftig bezoekers volgde. Er kunnen weer leuke plannen gemaakt worden.

De dames van de Lionsclub Bilthoven 2000 hebben geld ingezameld en konden zo een zeer welkome cheque van 1.000 euro overhandigen aan de Kroeg.

Dat wil ik ‘effe’ kwijt...

Op de eerste plaats wil ik zeggen dat ik blij ben dat De Vierklank zoveel aandacht besteedt aan het onzalige plan om in voormalig ‘Helden’ een fastfood restaurant met afhaalfunctie te vestigen. Ik denk dat alle argumenten om dit absoluut niet toe te staan al gegeven zijn: overlast, verontreiniging, vervuiling, aantasting van het landschap, verpesting van een gebied dat cultuurhistorisch van belang is etc. etc.

Wanneer ik kijk naar welke partijen in onze gemeenteraad het grootst zijn kan ik me ook niet voorstellen dat hier toestemming voor gegeven wordt, ook niet wanneer ik kijk naar de plannen die gemaakt worden met betrekking tot de toekomst van onze gemeente. Maar ik heb gekere dingen gezien, kijk maar naar wat er gebeurt met het golfcentrum een eindje verderop.

Daarom ondersteun ik ook de vraag van Eline Pinkse in de Vierklank van 10 augustus: ‘Waar kunnen we ons melden om met anderen dit plan tegen te houden?’

Ik hoop en verwacht dat vooral de inwoners van Groenekan, Westbroek en Maartensdijk zich hiertegen zullen verzetten.

Vriendelijke groet,
Elly Kwakkelstein, Westbroek

Uitje Giethoorn met Zonnebloem

Op maandag 8 augustus vertrok een touringcar vanaf De Bremhorst met 46 Zonnebloemgasten en 6 vrijwilligers richting Giethoorn.

Op deze prachtig zonnige dag werd een lunch geserveerd met patat, een kroket en als toetje een heerlijk ijsje. Daarna was het tijd voor een boottocht van 2 uur door het mooie Giethoorn, met zijn unieke grachten en mooie stulpjes. Op de uitgestrekte plassen genoten de Zonnebloemgasten van het water, de eenden, meerkoeten en de mooie natuur.

Reacties

Zonnebloemgasten reageren vol enthousiasme: ‘Geweldige dag was het! Goed georganiseerd. Alle vrijwilligers ook enorm bedankt’. ‘Ik wil iedereen die een steentje heeft bijgedragen om van de dag naar Giethoorn een groot succes te maken, heel hartelijk bedanken’. ‘Heel veel dank!’ *(Thea van Maurik)*

Zonnebloemgasten en begeleiders genieten van de boottocht. (foto Helma Stolk)

advertentie

Bijou & Me | Bijouterie - Juwelier - Horlogerie
Hessenweg 118, 3731 JM De Bilt
030 220 14 52 - ook via WhatsApp

SERVICE:

- reparatie gouden en zilveren sieraden
- horlogereparaties
- klokkenreparaties
- horlogebatterijen vervangen
- gaatjes schieten

MERKEN O.A.: OLYMPIC | CAMP & CAMPS | QOSS | EUFRASIA
SEE YOU MEMORIAL | FUSHI | BIBA | FRANK 1967

praten over afscheid geeft rust

Berna Hofmans

Kom gerust eens praten over uw persoonlijke uitvaartwensen. Daarmee voorkomt u twijfel en onzekerheid bij de mensen die u achterlaat.

U bent bij ons altijd welkom voor een open gesprek om de mogelijkheden te bespreken. Ook als u niet of ergens anders verzekerd bent.

Bel ons op 030 - 695 14 44 of ga naar monuta.nl/zeist.

Monuta
Zeist

Op zoek naar Oranjecabaret-info

Wie heeft er nog foto's en/of teksten en/of andere informatie van/over het Oranjecabaret dat in de marge van Koninginnedag tussen 1959 en medio 70-er jaren in Groenekan werd georganiseerd? Informatie/materiaal graag sturen aan Frank Klok: e-mail fpoklok@pm.me.

De beste kwaliteit van de op één na beste slager!!

KIP DIJ FILET

Super malse dijfilet: voor in de pan en op de BBQ!!
Zonder beentje; wordt niet droog; ook lekker voor uw eigen saté, ovenschotel, roerbak gerecht... 100 gram **1,25**

KIP GAMBA SPIES

Kippenhaasje omwikkeld met gerookt ontbijtspek en gemarineerd met een honing mosterd marinade....
Lekker apart voor de BBQ, pan of oven.... 100 gram **2,35**

BARBECUE STEAKS

Malse dunne biefstuktopper; gemarineerd & mild gekruid, kort en fel op de BBQ of in de pan!!
Totaal ca. 1½ minuut op hoog vuur... 100 gram **2,50**

LAMS RUG KOTELETJES

De zeer smaakvolle, van de haaskant gesneden; een dubbele T- Bone met het haasje en de filet eraan!
Kort rosé te bakken in de pan of op't rooster 100 gram **2,95**

SPEEN VARKEN SPEKLAPJES

Befaamd onder de kenners, eventueel gemarineerd....
Ook lekker voor saté, door een gerechtje heen
Om heerlijk krokant uit te bakken... 500 gram **5,95**

BERNER BRATWURSTEN

Met o.a. varkensvlees, kaas, fijne kruidenmelange en mager gerookt ontbijtspek, deze mag u niet missen!!
Super voor de BBQ, maar de pan kan ook... 100 gram **2,10**

PAN/ BBQ BURGERS:

KIP DONUTS BURGERS 2 stuks **3,,98**
Puur kip, mild gekruid & omwikkeld met paneermeel

BIEFBURGERS

100% rundvlees; deze week 5 halen; 4 betalen!! 5 voor 4!! **!!,,!!**

Hessenweg 183 | 3731 JH De Bilt | tel: 030-2203813
info@slagerijvanloo.nl | www.slagerijvanloo.nl

Maandag t/m Vrijdag: 07.00 - 18.00 | Zaterdag: 07.00 - 16.00

Kijk voor nog meer aanbiedingen in onze winkel!
Aanbiedingen geldig van maandag 15 augustus t/m zaterdag 20 augustus.
Zelffouts voorbehouden.

week 33 ■ 17 augustus 2022

BEKENDMAKINGEN

Terinzagelegging ontwerpbestemmingsplan Volkstuinen Noorderkroon te Bilthoven

Het college van burgemeester en wethouders van gemeente De Bilt geeft, op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) juncto afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht kennis van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan:

- Bestemmingsplan Volkstuinen Noorderkroon te Bilthoven

Plangebied

Het plangebied betreft uitsluitend een deel van het onbebouwde perceel tussen de spoorlijn en de bebouwing aan de Noorderkroon te Bilthoven, kadastraal bekend als BIL01 F 6007 en in eigendom van de gemeente.

Aanleiding

Aanleiding voor het opstellen van het bestemmingsplan is het beoogde woning-

bouwplan aan de Leyenseweg 38 te Bilthoven, op de plek van het voormalig politiebureau en het gemeentelijk volkstuinencomplex. De gemeenteraad stemde op 30 september 2021 in met een locatie aan de Noorderkroon als geschikte alternatieve locatie voor de volkstuinen, nabij bestaande volkstuinen. Deze locatie is van voldoende omvang om voor alle huidige tuinders een nieuwe tuin in te richten. Voorliggend ontwerpbestemmingsplan maakt de realisatie van de volkstuinen op de locatie aan de Noorderkroon te Bilthoven mogelijk.

Terinzagelegging

Het ontwerpbestemmingsplan Volkstuinen Noorderkroon te Bilthoven met de daarbij behorende stukken ligt gedurende zes weken ter inzage, van donderdag 18 augustus tot en met woensdag 28 september. U kunt de stukken online inzien op de landelijke website: <http://www.ruimtelijkeplannen.nl>.

Het planidentificatienummer (planid) is: NL.IMRO.0310.21012BP0013-ON01.

Indienen zienswijzen

Gedurende bovengenoemde termijn kan een ieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbestemmingsplan indienen. Schriftelijke zienswijzen kunt u richten aan 'college van burgemeester en wethouders van De Bilt'. Per post via: Postbus 300, 3720 AH Bilthoven. Degenen die mondeling een zienswijze kenbaar willen maken kunnen binnen de bovengenoemde termijn contact opnemen met de hierna genoemde contactpersoon.

Het is niet mogelijk via e-mail een zienswijze in te dienen.

Vervoltraject

Alle zienswijzen worden opgenomen in een zienswijzennota. De zienswijzennota maakt

deel uit van het door de gemeenteraad te nemen besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan. Ingediende zienswijzen kunnen aanleiding geven tot aanpassingen. Het ontwerpbestemmingsplan wordt dan gewijzigd vastgesteld.

De bekendmaking van de vaststelling zal in het elektronisch Gemeenteblad, de Vierklank en de Biltse Courant en op de gemeentelijke website worden gepubliceerd. Indieners van een zienswijze worden hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.

Meer informatie

Voor specifieke vragen en opmerkingen over het ontwerpbestemmingsplan en de procedure kunt u contact opnemen met Jeroen Theeuwen van team RO, Stedenbouw en Omgevingsrecht van de gemeente De Bilt via j.theeuwen@debilt.nl of telefoonnummer (030) 228 94 69.

Wordt De Rustende Jager gemeentelijk monument

door Henk van de Bunt

De eigenaar van landgoed Persijn heeft een verzoek ingediend de herberg ‘De Rustende Jager’ (bij rotonde Achterwetering) - tenminste - bescherming te geven door aanwijzing als gemeentelijk monument.

‘Gemeente De Bilt is trots op haar dorpen en buitengebied en neemt de verantwoordelijkheid voor behoud en verbetering van de ruimtelijke kwaliteit’, wordt vermeld De Welstandsnota. Deze helpt de gemeente (De Bilt) dit kwaliteitsstreven helder en vakkundig uit te oefenen: ‘Met deze Welstandsnota is de gemeente ervan overtuigd dat de kwaliteit van de gebouwde omgeving goed kan worden

een zaak, die van algemeen belang is wegens zijn schoonheid, uniciteit, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde. In artikel 3: ‘Het college kan, al dan niet op aanvraag van een belanghebbende, een monument aanwijzen als gemeentelijk monument en voordat het college over de aanwijzing een besluit neemt, vraagt het college advies aan de monumentencommissie’.

gaan dat deze herberg (naar verluidt uit 1749), die ook al sinds jaar en dag op de topografische kaarten tot de verbeelding spreekt, beschermd zou zijn. Maar nu er onlangs een schetsplan voor deze locatie (waarbij alles zal moeten worden gesloopt) bij de gemeente is ingediend, bleek mij bij navraag dat er op ‘de Rustende Jager’ helemaal nog geen (monumentale) bescherming rust.

Toekomstplannen voor het oude pand van Helden brengen aardig wat mensen op de been.

besproken en beoordeeld. Want ‘gebouwen en andere bouwwerken vormen samen het decor van de dagelijkse leefomgeving. De verschijningsvorm van een bouwwerk is geen zaak van de eigenaar alleen; elke voorbijganger wordt ermee geconfronteerd, of hij wil of niet. Een aantrekkelijke, goed verzorgde omgeving verhoogt bovendien de waarde van het onroerend goed en versterkt het vestigingsklimaat’.

Welstandsnota

Wie in Nederland iets wil bouwen of verbouwen heeft daarvoor in veel gevallen een omgevingsvergunning nodig. Bij een aanvraag voor een vergunning wordt bekeken of de plannen voldoen aan redelijke eisen van welstand. De welstandsbeoordeling is volgens artikel 12 van de Woningwet gericht op het uiterlijk en de plaatsing van een bouwwerk. In artikel 12a is bepaald dat de welstandsbeoordeling moet zijn gebaseerd op door de gemeenteraad in een welstandsnota vastgestelde welstandscriteria. Op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en het Besluit omgevingsrecht (Bor) mag het college zelf bepalen of advies wordt ingewonnen van een onafhankelijke welstandscommissie of dat toetsing aan welstand deels door ambtenaren wordt uitgevoerd’.

Monument

In de Erfgoedverordening De Bilt wordt in artikel 1 (Begripsbepalingen) een beschermd gemeentelijk monument nader omschreven als

Aanvraag

De eigenaar van landgoed Persijn motiveert de aanvraag: ‘Als restaurant ‘Bij Hen’, ‘Helden’, ‘Het Braadspit’, ‘Het Jagershuis’ of historisch zelfs als ‘De Rustende Jager’; veel mensen kennen de uitspanning langs de Koningin Wilhelminaweg te Maartensdijk welke daar al eeuwen staat. ‘Het pand is enigszins markant gelegen’ geeft het MIP (Monumenten Inventarisatie Project van de Provincie Utrecht) aan in 1991. En nu ik zelf al enige jaren wandel op het landgoed Persijn en regelmatig de kopgevel van dit charmante en historische gebouw tegemoet loop, ben ik me er ook verder historisch in gaan verdiepen. Het was ooit een herberg als rustpunt voor de jager/handelaar die zijn waar door de aangelegen trekvaart joeg’.

Markant

‘De Rustende Jager markeert in Maartensdijk het punt waar de jager/handelaar stopte om even uit te rusten. Het geeft een stukje van de geschiedenis van de gemeente weer. In het landschap is het ook goed herkenbaar. Door de aanleg van de spoorlijn en de A27 is de bescheiden schaal van de uitspanning kenmerkend en ook belangrijk om de geschiedenis nog te kunnen blijven herkennen. De uitspanning markeert enerzijds de plek van de trekvaart en het gebruik ervan, anderzijds is het ook gelegen op de hoek met de Achterweteringseweg. De schaal van de herberg en de connectie met landgoed Persijn is hier dan ook essentieel’. ‘Ik ben er dan ook altijd vanuit ge-

Zichtassen

Als eigenaar van het tegenovergelegen landgoed Persijn ben ik belanghebbende, niet alleen omdat ‘De Rustende Jager’ gelegen is in het gebied dat al decennia wordt aangeduid als Persijnpolder, maar ook omdat er onder meer uit de Bouwhistorische Verkenning van BBA (2010) blijkt, dat er een duidelijke visuele relatie bestaat tussen ons Rijksmonumentale landgoed en de herberg. Zo geeft BBA aan ‘Bij de aanleg van de slingervijver is gebruik gemaakt van het zicht op de gevel van de voor-

Deze aanzichtkaart uit 1970 kon nog voor 12ct worden verzonden. Het ‘kippennummer’ was 03461 1799. (uit de digitale verzameling van Rienk Miedema)

malige herberg ‘t Jagershuis’ en verder in de aanbevelingen wordt aangegeven: ‘Een belangrijke aanbeveling is instandhouding van de buitenplaats en het behoud van

‘Welkom in de oud hollandsche herberghe het Braadspit’. (uit de digitale verzameling van Rienk Miedema)

het park. Daaronder valt ook het vrijhouden van bebouwing van de zichtassen op de Utrechtse Domtoren en die naar het oosten, tevens

de secundaire zichtas vanuit de brug over de slingervijver in de richting van de achttiende-eeuwse boerderij aan de overkant’.

Sculptuur ter ere van start La Vuelta

door Kees Diepeveen

Vrijdag 12 augustus is ter ere van de start van La Vuelta in week 33 de levensgrote sculptuur ‘De Tourrenners’ van de bekende beeldend kunstenaar Jits Bakker feestelijk ingehuldigd. Het bronzen beeld heeft een prominente plek gekregen op het Ledig Erf in Utrecht.

Met de plaatsing van ‘De Tourrenners’ in de stad werd een van de laatste wensen ingewilligd van de in 2014 overleden Biltse kunstenaar Jits Bakker. De sculptuur is geschonken aan de stad Utrecht door de Stichting Jits Bakker Collectie. De inhuldiging vond plaats door Utrechts burgemeester Sharon Dijksma, Charles Ojalvo van La Vuelta en de twee zonen van de maker van de sculptuur.

Overwinning

Tibo van de Zand, zoon van Jits Bakker, benadrukte dat het even heeft mogen duren voordat het beeld op deze iconische locatie geplaatst werd. ‘De Tourrenners’ verbeeldt het ‘moment suprême’ in de wielersport; de figuur voorop viert de vreugdevolle overwinning, terwijl de wielrenner erachter tevergeefs nog net het uiterste uit zichzelf probeert te halen. De bronzen sculptuur is geïnspireerd op de bekende wielrenner Raymond Poulidor, de grootvader van profwielrenner Mathieu van der Poel. Tijdens een overzichtstentoonstelling van Jits Bakker in Parijs in 1980 hadden de kunstenaar en Poulidor een bijzondere ontmoeting, waardoor het idee ontstond om de profwielrenner model te laten staan voor een creatie van de beeldhouwer.

Onthulling

De onthulling werd uitgevoerd door de drie gekleurde linten los te trekken van de sculptuur. De linten staan voor de drie grote rondes met Utrecht als vertrekplaats. Het rode lint symboliseert La Vuelta en werd losgetrokken door Charles Ojalvo, directielid van de Spaanse ronde. Sharon Dijksma trok het roze lint los van de Giro Italia en Tibo van de Zand het gele lint dat staat voor de Tour de France. Sharon Dijksma gaf aan bijzonder verguld te zijn met de sculptuur en vindt dat het helemaal op zijn plaats is in wielersstad Utrecht.

V.l.n.r. Charles Ojalvo van La Vualta, burgemeester Sharon Dijksma en de twee zonen van kunstenaar Jits Bakker, Tibo van de Zand en Robert Bakker.

SPA FRUIT OF SPA TOUCH
3 flessen à 1 of 1,25 liter

2+1 GRATIS*

**EXTRA
GOED
KOOP**

LOS GANSOS WIJNEN
Land van oorsprong: Chili
2 flessen à 750 ml

~~11,98~~
2 VOOR 8,99

**EXTRA
GOED
KOOP**

Geen 18, geen alcohol

JUMBO TOILETPAPIER
Verpakking met 16 rollen
4-laags toiletpapier

~~6,49~~
5,-

**EXTRA
GOED
KOOP**

JUMBO GROENE SALADES
2 verpakkingen à 250-335 gram
M.u.v. groene salade rauwkost

~~5,94 - 8,38~~
2 VOOR 5,-

**EXTRA
GOED
KOOP**

HOLLANDSE AARDBEIEN OF BLAUWE BESSEN
Aardbeien bak à 400 gram of
blauwe bessen bak à 300 gram

2 VOOR 5,-

**EXTRA
GOED
KOOP**

KIES EN MIX FRUIT
Ananas per stuk, pitloze witte druiven bak
500 gram, frambozen bakje 125 gram of
Zespri kiwi green verpakking 3 stuks

3 VOOR 4,99

**EXTRA
GOED
KOOP**

KIPKROKANT SCHNITZEL, HAMBURGER BEEF & PORK, HAMBURGER, SAUCIJS, GEHAKT CORDON BLEU, GEVULDE SATESCHNITZEL OF BOERENGEGAHTSCHNITZEL
Schaal 2 stuks

~~2,39 - 3,07~~

2,-

**EXTRA
GOED
KOOP**

JUMBO STUK KAAS
2 verpakkingen à 430-545 gram

~~11,82 - 14,44~~
2 VOOR 7,50

**EXTRA
GOED
KOOP**

Geldig t/m di 23 augustus 2022

DA'S LEUK BOODSCHAPPEN DOEN

* 2+1 gratis: 33,34% korting op de totaalprijs van 3 producten. Alle combinaties mogelijk

JUMBO

Jumbo Jelle Farenhorst, Maartensdijk, Maartensplein 31
Jumbo Aldo de Voogd, Bilthoven, Neptunuslaan 13

Gratis openbaar vervoer voor Utrechtse ouderen met krappe beurs

Voor ouderen die aangewezen zijn op een AOW-uitkering is de sociale en financiële drempel vaak hoog om op bezoek te gaan bij vrienden, familie of kennissen. De provincie Utrecht biedt hen daarom een jaar lang gratis gebruik aan van bus en tram. De proef met gratis OV van vervoerders U-OV en Syntus Utrecht gaat in september a.s. van start en loopt tot december 2023.

Ouderen die de AOW-leeftijd hebben bereikt, wonen in de provincie Utrecht en voor 100 procent aangewezen zijn op een AOW-uitkering zonder pensioen, kunnen vanaf september a.s. gebruik maken van dit bijzondere aanbod.

U ontvangt dan een gratis ov-abonnement

dat op uw persoonlijke OV chipkaart wordt geladen en kunt in de hele provincie Utrecht gratis gebruik maken van het Dal Vrij Provincie Utrecht reisproduct. Doordeweeks reist u daarmee na 9 uur gratis met bus, tram en buurtbus. In het weekend en op officiële feestdagen reist u de gehele dag gratis. Binnenkort vindt u meer informatie over de actie op de website van de provincie.

Geheimhouding persoonsgegevens

Met geheimhouding (ook wel verstrekingsbeperking genoemd) vraagt u de gemeente uw gegevens uit de Basisregistratie Personen (BRP) niet door te geven aan bepaalde organisaties. U kunt dit aanvragen voor uzelf of voor uw minderjarige kinderen en u kunt dit eenvoudig ook zelf weer opzeggen. Uw gegevens worden, ook zonder geheimhouding, nooit verstrekt aan commerciële instellingen en particulieren (ook niet voor bijvoorbeeld een reünie) zonder uw schriftelijke toestemming. Voor overheidsinstanties zijn uw gegevens niet geheim. Zij hebben uw persoonlijke gegevens nodig om hun werk te kunnen doen.

Geheimhouding aanvragen of stopzetten:

U kunt dit regelen op de website met uw DigiD. U kunt uw verzoek ook per post sturen naar het team Gemeentewinkel van de gemeente De Bilt, Postbus 300, 3720 AH Bilthoven. Vergeet u niet een kopie van uw legitimatiebewijs toe te voegen. Als u al eerder geheimhouding heeft aangevraagd hoeft u niets te doen, dit blijft staan tot u zelf aangeeft dit niet meer te willen.

Contact

Heeft u nog vragen? Neem dan contact op via 030 228 94 11 of burgerzaken@debilt.nl

Spaanse wielerronde La Vuelta doet De Bilt aan op 20 augustus

Deze zomer is het eindelijk zo ver: de wielervedstrijd La Vuelta komt naar Nederland en doet ook gemeente De Bilt aan! De start ('gran salida') van La Vuelta van 2020 was in Utrecht gepland, maar door de coronacrisis ging dit niet door. Gelukkig komt er nu – 2 jaar na dato – een herkansing.

Etappe door De Bilt

Er zijn drie etappes van La Vuelta op Nederlandse bodem. Op zaterdag 20 augustus zal de wielerkaravaan bij de tweede etappe in Nederland starten in Den Bosch en langs/

door onze kern De Bilt komen om daarna in Utrecht te finishen.

U kunt hierdoor wat hinder ondervinden. Zo is de Amersfoortseweg-Utrechtseweg (N237) met kruising Soestdijkseweg-Zuid op 19 en 20 augustus afgesloten voor doorgaand verkeer van 14.30-20.00 uur. Dit geldt ook voor parallelwegen van de N237. Het Kloosterpark is niet bereikbaar per auto. Ook zijn er wijzigingen in dienstregelingen van buslijnen. Plan uw reis met het OV daarom via de reisplanner of kijk op www.syntusutrecht.nl/nl-nl/vuelta en www.u-ov.info/vuelta voor meer informatie.

Kijken naar de doorkomst

Natuurlijk kunt u de wielerkaravaan aanmoedigen. Op www.lavueltaholanda.com vindt u alle informatie over de doorkomsttijden. Kom alstublieft lopend of per fiets naar het parcours.

Meer over La Vuelta: www.debilt.nl/lavuelta

Werk aan de weg

Bilthoven:

- Van der Helstlaan vanaf de kruising Gezichtslaan/Van der Helstlaan/Paulus Potterlaan: weg afgesloten vanwege rioleringswerkzaamheden van 13 juni t/m december 2022.
- Leyenseweg: hinder voor voetgangers en fietsers door werkzaamheden van nutsbedrijven van 3 juni t/m december 2022. Vanaf september starten rioolwerkzaamheden, de weg wordt dan afgesloten t/m maart 2023. Woningen en bedrijven blijven bereikbaar. Voor meer informatie en omleidingsroutes zie: www.debilt.nl/projecten.
- Soestdijkseweg Zuid (tot aan de Groenekanseweg), Hertenaan, 1e Brandenburgerweg en Leyenseweg vanaf 1 augustus verkeershinder door snoeiwerkzaamheden.
- Planetenbaan en omgeving: saneringswerkzaamheden van gas-waterleiding tot eind december 2022.
- Anthonie van Leeuwenhoeklaan: voor onbepaalde tijd uitsluitend toegankelijk vanaf Soestdijkseweg-Zuid. Vanaf 1e Brandenburgerweg gesloten voor gemotoriseerd verkeer.

Groenekan:

- Voordorpsdijk: tussen 6 september 7.00 uur en 8 september 16.00 uur is de halve rijbaan afgezet.

Gemeenteraad

De gemeenteraad vergadert op donderdag 29 september vanaf 20.00 uur in de Mathildezaal van het gemeentehuis in Bilthoven. De agenda van deze vergadering wordt op vrijdag 16 september in het raadsinformatiesysteem van De Bilt geplaatst: debilt.raadsinformatie.nl. Hier kunt u ook alle raads- en commissievergaderingen live volgen.

Elke raadsvergadering wordt voorbereid door de raadscommissies. In de commissies gaan raads- en commissieleden in discussie over voorstellen voordat de gemeenteraad daar een besluit over neemt. Op dinsdag 13 september vindt in de Mathildezaal de commissie Burger en Bestuur plaats en op donderdag 15 september de commissie Openbare Ruimte. Beide vergaderingen starten om 20.00 uur. De agenda's van de vergaderingen worden op woensdag 31 augustus op debilt.raadsinformatie.nl geplaatst.

Wilt u inspreken over een onderwerp dat in een van de commissies wordt behandeld? Dat kan! Wij ontvangen u graag in de commissievergadering. Meldt u zich aan via raadsgriffie@debilt.nl of bel met (030) 228 91 64.

Wilt u de raad spreken over een onderwerp dat niet op de agenda staat? Meldt u zich dan aan voor het 'Informeel contact', voorafgaand aan één van de commissievergaderingen.

Meer informatie over hoe u kunt meedenken en meedoen met de gemeenteraad vindt u op debilt.nl. Zoek op: Denk en doe mee. Of neem contact op met de raadsgriffie: raadsgriffie@debilt.nl / (030) 228 91 64.

Avondopenstelling gemeentehuis

Vanaf 17 augustus kunt u op dinsdagen weer 's avonds terecht bij onze afhaal- en informatiebalie. Het gemeentehuis is dan geopend tot

19.00 uur. Voor meer informatie over onze openingstijden en bereikbaarheid zie www.debilt.nl/contact.

Digitale nieuwsbrieven

Gemeente De Bilt informeert u graag over actualiteiten. Elke twee weken verschijnt onze Algemene digitale nieuwsbrief. Ook zijn er nieuwsbrieven over specifieke onderwerpen, zoals Duurzaamheid, Wonen, Ondernemers en de Omgevingswet. Aanmelden kan via www.debilt.nl/nieuwsbrief.

Wij zoeken nieuwe collega's

Bij gemeente De Bilt werk je aan uitdagende maatschappelijke opgaven: voldoende woningen en goede voorzieningen, een leefbare en veilige woonomgeving, werk en inkomen voor onze inwoners. Iedere dag willen we het verschil maken voor inwoners van nu én generaties van de toekomst. En jij?

Wij zoeken regelmatig nieuwe collega's en je kunt dan denken aan de volgende functies:

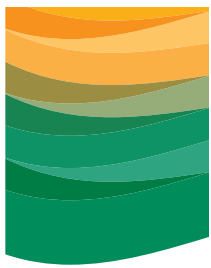
- **Allround medewerker Milieustraat**
- **Archiefmedewerker**
- **HR Business Partner met seniortaken**

Kijk op www.debilt.nl/werkenbij voor de volledige vacatureteksten. Staat jouw baan hier niet bij? Kom dan eens kennismaken. We vertellen je graag hoe het is om bij gemeente De Bilt te werken.

Werken bij gemeente De Bilt

In onze kleine organisatie zijn de lijnen kort en staan de deuren open. Onze zelforganiserende teams krijgen veel ruimte en verantwoordelijkheid. Als medewerker krijg je het vertrouwen en de mogelijkheden om richting te geven aan je loopbaan. Wij zijn optimisten met een focus op oplossingen. Gewend om mee te bewegen met ontwikkelingen in de samenleving.

GEMEENTENIEUWS SPECIAL

Samen duurzaam in gemeente De Bilt

Als het te heet is hebben we daar allemaal last van. Zware regenval zet bij iedereen de straat onder water. Het klimaat gaat ons allemaal aan. En iedereen kan wat doen! In deze special zetten we goede daden voor het klimaat op een rij.

Af van afval

Een mens maakt ongelooflijk veel afval. Per persoon gooien we zo'n 500 kilo per jaar weg. Gelukkig wordt al meer dan de helft van het afval gescheiden. Maar wat kun je nog meer doen?

- Textiel kun je inleveren bij de paarse textielcontainers. Wist je dat ook versleten kleding, beddengoed, huishoudtextiel en knuffels in de bak mogen? Schoenen knoop je aan elkaar zodat de linker- en de rechterschoen elkaar niet kwijtraken. Stop alles in een plastic tas en zorg dat 'ie goed dicht zit. Je vindt de containers via debilt.nl/afval.
- Feline, onze Biltse Kinderburgemeester, heeft 6 tips op een rij gezet om minder afval te maken. Koop tweedehands, verminder je plastic verpakkingen tijdens het winkelen of repareer dingen die stuk zijn. Lees haar hele column en meer tips op debilt.nl/kinderburgemeester.
- Wekker stuk of een gat in je sok? Probeer het te repareren in plaats van nieuw te kopen. Als je wat hulp kunt gebruiken of bijvoorbeeld geen gereedschap hebt, ga dan eens langs bij de handige vrijwilligers van het Repair Cafe in Bilthoven. Elke maand staan ze voor je klaar: repaircafebilthoven.wordpress.com.

Week van de Duurzaamheid

5 koplopers in duurzaamheid organiseren in oktober de Week van de Duurzaamheid. Energiecoöperatie BENG!, Biltseerlijk, Samen voor De Bilt, de Wereldwinkel en de Werkgroep Fairtrade De Bilt slaan samen met gemeente De Bilt de handen ineen. Van 7 tot en met 16 oktober zijn er overal in de gemeente duurzame activiteiten om te beleven en te inspireren!

www.duurzaamdebilt.nl

Een schone taak

Dat het klimaat verandert, daarmee vertel ik u niks nieuws. Dat we allemaal wat kunnen en moeten doen wist u ook al. Waarom dan deze hele pagina in de krant? Omdat we alleen wat voor elkaar kunnen krijgen als iedereen de schouders eronder zet. Inwoners, ondernemers, instellingen en de gemeente: voor ons allemaal ligt een schone taak.

Als gemeente leggen we op zoveel mogelijk plekken waterdoorlatende parkeerplaatsen aan, zodat het regenwater niet blijft staan na een flinke bui. We werken aan het opwekken van energie met nieuwe bronnen die minder schadelijk zijn, zoals zonne- en windenergie. In de wijk Brandenburg-West in Bilthoven komen we stapje voor stapje dichterbij een bronnet. Daarmee houden we de huizen warm zonder aardgas. En dan gaan we ook nog bomen planten, woningen verduurzamen en inzetten op circulaire landbouw. Er is veel te doen.

U kunt als inwoner ook een steentje bijdragen. Op deze pagina hebben we de makkelijkste, leukste en meest effectieve tips op een rij gezet. Deze opgave is van ons allemaal, ik hoop dat u met ons meedoet. Samen maken we er wat moois van!

Krischan Hagedoorn
Wethouder Energietransitie en
Duurzaamheid

Tips

Vandaag iets goeds doen voor het klimaat? Wat dacht je hiervan:

- Wip die tegels! Tegels uit je tuin (of direct voor je huis) eruit, plantje erin! Dat doet meer dan je denkt. Het is goed voor de biodiversiteit, helpt tegen de warmte en zorgt ervoor dat regenwater makkelijker weg kan.
- Tikkie terug! Zet je thermostaat een graadje lager, douche een minuutje korter, gebruik een kouder wasprogramma: kleine stapjes maken een groot verschil. Zonder dat je het merkt.
- Neem je eigen tas mee als je gaat winkelen of boodschappen doet. Zo bespaar je jezelf een berg wegwerptasjes en doe je het klimaat een plezier.

Gratis water

Het klimaat verandert en dat merk je in de tuin. Het is langer achter elkaar droog en als het regent, dan regent het veel ineens. Daarom is het slim om water op te vangen. Zo heb je gratis water als het wekenlang kurkdroog is.

Water vang je op in een regenton. Sluit er je regenpijp op aan, dan help je mee aan het voorkomen van overbelasting van het riool als het hard regent.

Zet 'm niet in de volle zon, dan blijft de kwaliteit van het water het best. Als je een afsluitbare ton hebt krijg je geen last van muggen. Zet je ton op een verhoging, dan kan de gieter er makkelijk onder.

Herinneringen aan de Gezichtslaan 49

Je komt vaker Nederlanders tegen in Frankrijk. Maar om op de vrijdagmarkt van Valbonne in gesprek te raken met een vroegere plaatsgenoot en te horen over de Kesslervelden en de baron Van Nagell en de barones Van Nagell-Van Haersolte van Hearst en de latere bewoners van Gezichtslaan 49 is toch wel het vermelden waard.

Voor de aanhang van SCHC kan Dé Kessler geen onbekende zijn. Want mede bij hem is de roemrijke geschiedenis van SCHC begonnen. Johann Heinrich Hermann Kessler werd in 1891 geboren in Garoet, in het toenmalige Nederlands-Indië en overleed in 1943 in Bilthoven, waar hij later was gaan wonen. Hij speelde voetbal, cricket en tennis. En goed ook. Hij debuteerde met 17 jaar in het Nederlands elftal en kwam tot 21 interlands. Ook als cricketspeler haalde hij het Nederlands elftal. Met tennis bereikte hij het finale enkelspel van het Nederlands kampioenschap. Hij was daarnaast ook een ontwikkeld man, jurist en gepromoveerd kunsthistoricus. En hij was rijk. Zijn fortuin had hij te danken aan zijn vader die op Java met de handel in olie veel geld verdiend had.

SCHC
Toen hij omstreeks 1920 in Bilthoven kwam wonen kocht hij een groot stuk grond, bouwde een huis met tennisbaan en zwembad, Zomerland, en legde een cricketveld aan. In 1927 werd SCHC opgericht, de Stichtse cricket- en hockeyclub; de cricketafdeling kwam van de kant van Kessler, het hockey-deel van een zieltogende hockeyclub die op Heidepark speelde. Kessler zorgde voor de speelvelden, de ‘Kessler-velden’ zoals ze toen genoemd werden. Ook Dé Kessler werd na zijn overlijden begraven op Den en Rust. Zijn huis en grond aan de Gezichtslaan kwamen toen in handen van de baron en barones Van Nagell. Over Simonette Marie barones van Nagell-van Haersolte van Hearst valt het volgende te vertellen: Ze werd geboren in Den Haag. In 1937 trouwde ze met de baron Van Haersolte (ze hadden dezelfde overgrootvader en vandaar dezelfde naam), een societyhuwelijk. Haar man was een diplomaat, aanvankelijk in Parijs, later in Stockholm. Daar werd in 1938 een dochter geboren. In 1941 volgde de scheiding. In 1946 trouwde ze opnieuw, nu met baron Van Nagell, eveneens diplomaat, ook in Stockholm. Na zijn pensionering betrok het echtpaar de villa Zomerland in Bilthoven aan de Gezichtslaan 49 in Bilthoven. In het huis werden

regelmatig kleine buurtconcerten gehouden.

Teckels
De barones was verder actief op kynologisch gebied, in het bijzonder hadden teckels haar aandacht. Ze werd voorzitter van de Nederlandse teckelclub. En van haar eigen teckels werd een film gemaakt, vanuit het perspectief van de teckels. Je kunt het je voorstellen: de fotograaf kruipend op de grond tussen de om hem heen spartelende teckels, hoogst interessant natuurlijk. In de tuin zal, van het ooit door de barones met zo veel zorg onderhouden teckelkerkhof, inclusief kleine grafmonumenten, geen spoor meer te vinden zijn. Wellicht nog wel van de bominslag, vermoedelijk bij hetzelfde bombardement dat Ben Trovato op de hoek van de Gezichtslaan verwoestte eind 1944. Jarenlang lag daar een groene zeemijn, die pas veel later toen het Rembrandtplein werd gebouwd werd geruimd. Waarom en hoe nu juist een zeemijn daar terecht

Nadat zij haar huis verkocht had in 1968 of 69, liet zij een huis bouwen op de Vermeerlaan nr. 2. De naam Zomerland nam zij mee naar haar nieuwe huis, evenals de huisknecht. Zij overleed in 1990.

Baron
Maar bij een barones hoort een baron. En over deze baron valt meer te vertellen. Justinus, Egbertus, Hendericus, baron Van Nagell werd geboren op kasteel Schaffelaar in Barneveld. Het kasteel is bekend uit de lessen vaderlandse geschiedenis over Jan van Schaffelaar (de Hoekse en Kabeljouwse twisten waarbij Jan van Schaffelaar van de toren sprong om zijn medestrijders te redden. Thea Beckman schreef er een aardig boek over). In 1946 hertrouwde de baron met de hiervoor genoemde barones Van Haersolte. Deze baron was eveneens diplomaat, en eveneens in Stockholm. Daarvoor had hij gediend in Peking, Washington, St. Petersburg, Londen en Boekarest. Een ervaren diplomaat dus. In Stockholm

Luchtfoto van Gezichtslaan 45-47 (foto Corinne Burmann).

kwam, is ook mij een raadsel. Verder is over de barones nog bekend dat haar huisknecht Johan heette, een gestreept vest droeg, zoals het een huisknecht betaamt, en wel van een slokje hield. Kinderen uit de buurt die in het zwembad mochten zwemmen -soms tussen de kikkers- maar daartoe zich eerst aan de voordeur moesten melden, herinneren zich dit nog. Evenals dat, wanneer het zeer warm was, de barones de kinderen op ijsjes trakteerde.

maakte hij het begin van de Tweede Wereldoorlog mee. Tot zijn eigen onbegrip werd hij in 1941 door Van Kleffen (de minister van Buitenlandse Zaken) op een zijspoor gerangeerd, wel bleef hij zijdelings betrokken bij de ambassade. De post Stockholm was tijdens de oorlog namelijk van groot belang. Door de Zweden werden onze belangen met Duitsland behartigd. Met name financiële, zo blijkt uit het onderzoek door de Parlementaire Enquêtecommissie op 28 juli 1948, waarvan een uitgebreid verslag op internet te vinden is. Over zijn latere leven na Stockholm in Bilthoven heb ik geen gegevens gevonden. Hij overleed er in 1963.

Zomerland
Zomerland zelf moet een prachtige ouderwetse villa geweest zijn met een fraaie tuin. Een klein landgoed. Dé Kessler had immers een enorm stuk grond gekocht, en bij het huis een zwembad laten aanleggen, een tennisbaan en een cricketveld. Het huis zelf, riet-gedekt, met een lange oprijlaan vanaf de Gezichtslaan, bevatte 6 badkamers en zelfs een kleine balzaal. Later, toen het bewoond

Gezichtslaan 45-47 anno 2022. [foto Henk van de Bunt]

Luchtfoto van het Kesslerveld. Linksonder nog een deel van de tennisbaan en het zwembad van villa Zomerland. De grote andere villa's werden door de familie-NV Proprietas voor vrienden gebouwd. (Uit Het Wonder van Bilthoven SCHC 2006)

werd door de baron en barones Van Nagell, verrijkten hun levensgrote portretten de eetkamer. Aan de buitengevel van het huis hing een grote bel. En er was natuurlijk een koetshuis. Het had allure. Al zal het in de lange jaren dat de barones er nog alleen gewoond heeft, geleidelijk verwaarloosd zijn geraakt.

Frits Eschauzier was architect zoals zijn vader - Frits Adolf Eschauzier, hoogleraar aan de T.U. Delft -, die landelijk bekendheid genoot. In de ruime omgeving hier zijn nog wel enkele van zijn ontwerpen te vinden. Bijvoorbeeld een LTS in Hilversum of het gemeentehuis in Assen, al is dat wel heel ruim ver weg.

Zomerland in 1925 (uit de digitale verzameling van Rienk Miedema).

Twee families onder een dak
Ruim voor de dood van de barones werd het huis gesplitst en bewoond door twee families: de families Burmann en Eschauzier. Van het oorspronkelijke landgoed waren toen al grote stukken grond verkocht. De heer Burmann zat in het onderwijs,

In 2021 is hun huis opnieuw verkocht. Het was Corinne Burmann, die mij in Valbonne op het bovenstaande attent maakte en zich het vroegere Zomerland met enige weemoed herinnerde. (Bernard Schut)

De villa Zomerland gebouwd in 1921 tussen de Gezichtslaan, de Van der Helstlaan en de Vermeerlaan. (Uit Het Wonder van Bilthoven SCHC 2006)

Terwijl velen van de warmte genieten hopen anderen dat het gaat gieten het gewas snakt naar vocht dus even kort door de bocht een bui zal vast niemand verdrieten

Guus Geebel

Limerick

Bridgeverenigingen hebben het moeilijk

door Rob Klaassen

Een vergrijsd ledenbestand en nauwelijks jonge aanwas. Bridgeclubs hadden het al niet gemakkelijk. Nu veel leden uit angst voor en na corona niet meer spelen, wordt het nog lastiger. Om te voorkomen dat vooral de kleine clubs omvallen is het nodig alvorens de (verenigings-) vlag te strijken alle zeilen bij te zetten om dit te voorkomen.

De Nederlandse Bridge Bond (NBB) heeft (al) in 2020 het Mulier Instituut gevraagd de gevolgen van de coronacrisis voor de bridgeverenigingen in Nederland in kaart te brengen. Voor dit onderzoek zijn de resultaten gebruikt van een breder onderzoek naar de gevolgen van de coronacrisis voor sportverenigingen in Nederland. Aan het onderzoek hebben 434 bridgeverenigingen deelgenomen.

Minder leden

Uit dit onderzoek blijkt dat ruim vier op de tien verenigingsbestuurders (44%) geven aan zich (ernstige) zorgen te maken over de gevolgen van de coronacrisis voor de bridgeverenigingen. Dit zijn vaker de kleine bridgeverenigingen. Ruim een derde van de bridgeverenigingen (37%) verwacht minder nieuwe leden vanwege de coronacrisis en één op de vijf bridgeverenigingen (19%) verwacht dat bestaande leden hun lidmaatschap vaker gaan opzeggen.

Gaten

Corona heeft inderdaad grote gaten geslagen in het Nederlandse club- en verenigingsleven. Dat blijkt ook uit een inventarisatie van PlusOnline onder vier verschillende koepelorganisaties; voor koren, bridgespelers, boekenclubs en biljarters, samen tot voor kort goed voor bijna 300.000 leden. Zij hebben de afgelopen tijd met lede ogen moeten aan zien hoe het verenigingsleven steeds verder uitdunde. Vooral ouderen zijn daarvan de dupe, stelt ook ouderenorganisatie ANBO.

Online

De Nederlandse Bridge Bond kent 1050 verenigingen met zo'n 117.000 leden die een gemiddelde leeftijd van 72 jaar hebben. Daarnaast zijn er meerdere groepen bridgers die niet zijn aangesloten bij de bond; ook in deze regio. Volgens de liefhebbers is bridgen een boeiend en uitdagend kaartspel dat je samen met een partner speelt. Het is gezellig, het houdt je brein fit en is heel betaalbaar. Ook online kun je spelen. Bij de Bridge Bond zijn de gevolgen van corona

ook duidelijk zichtbaar; het aantal leden van de verenigingen is gedaald, al staat daar tegenover, dat het ledental van de online bridgeclubs is gegroeid. Tijdens de coronacrisis heeft de Nederlandse Bridge Bond het mogelijk gemaakt om de wekelijkse clubavonden online te organiseren. Aanvankelijk was men daar (matig) enthousiast over en ook werd geconstateerd dat er nogal wat leden zijn die dit niet willen of niet kunnen.

In het Dorpshuis in Hollandsche Rading op 1 mei 2014.

Vragen

Na een lange 'stilzit' vanwege Corona kan er weliswaar weer worden gebridget in clubverband, maar helaas is door de Coronatijd het ledenaantal ook bij de Biltse bridgeclubs (kern-breed) wel wat teruggelopen. Nu de schoolvakanties in week 34 voorbij zijn en de Dorpshuizen weer van 't slot gaan reageren lokale bridgeclubs op de volgende vragen: 'Gaaf jullie vereniging door? Is er een afgeslankte c.q. gefuseerde status? Is het financieel allemaal nog wel haalbaar? Welk minimum aantal leden moet aanwezig zijn om 'verantwoord' door te kunnen gaan? Overweegt men welke 'ledenwerving-actie'.

BCC'86

Als eerste reageert BCC'86 bij monde van voorzitter Wim Westland: 'Wij gaan door; het kan nog met het huidige aantal leden en ook financieel is het nog verantwoord.

Organisatorisch moeten de leden wel zoveel mogelijk aanwezig zijn en blijven om 'in twee lijnen te kunnen spelen. Er is ook nog geen officiële ledenwerving gestart'.

BC Hollandsche Rading

Ook bridgeclub Hollandsche Rading is stevig getroffen door de gevolgen van het coronavirus. Voorzitter Rob van der Blonk: 'Toch gaat de club onverdroten voort op de donderdagavonden. Er zijn nog

plm. 20 paren over; dat betekent dat we in één lijn spelen. We denken momenteel nog niet aan een fusie of samenwerking, maar als het aantal paren blijft dalen is het de vraag of we nog bestaansrecht hebben. Financieel komen we nu nog prima uit, maar nieuwe leden zijn natuurlijk van harte welkom. We proberen uit de directe omgeving (Hollandsche Rading, Maartensdijk, Bilthoven of Loosdrecht) nieuwe leden aan te trekken.

BC Maartensdijk

'Bridge Club Maartensdijk gaat het nieuwe seizoen met vertrouwen tegemoet', aldus voorzitter Tim Bottema. 'Op dit moment hebben we 70 leden, die ook actief bij de verenging betrokken zijn; dus ledenwerving staat ook bij ons op de agenda. Financieel zijn er onzekerheden met name over de zaalhuur, maar op dit moment denken wij niet aan fuseren. En als slot: Bij BCM staat gezelligheid centraal!'

BC Bilthoven

Jan Groenewegen van Bridgeclub Bilthoven: 'BC Bilthoven gaat door en (her-)start op 6 september. Het ledental BCB is in de coronaperiode gedaald met 15 leden en blijft stabiel op zo'n 65 leden. Financieel is de club (nog) levensvatbaar maar dit wordt wel lastiger, aangezien de zaalhuur stijgt, het ledenaantal is afgenomen en de bridgeclubs BTW moeten betalen over hun lidmaatschap van de Nederlandse Bridgebond. Bridge technisch is spelen met een groter aantal leden (>70) leden toch wel het minste wat nodig is.

In De Vierstee in Maartensdijk op 10-02-2018.

BC Groenekan

Jan van 't Land is voorzitter van de in die plaats in 1984 opgerichte bridgevereniging Groenekan. Ook deze vereniging vindt thans domicilie in het HF Witte Centrum in De Bilt; 'Wij gaan ook door; er zijn op dit moment voldoende leden om wekelijks in twee lijnen te spelen. Ook Van 't Land wijst op een mogelijk moeilijker toekomst, wanneer het ledental zal dalen - o.a. door vergrijzing - en er geen of onvoldoende instroom van nieuwe en vooral jongere leden zal zijn.

Samenwerking

Bij bridge is volgens velen het grote probleem dat er nu te veel kleine clubs alleen bezig zijn met hun eigen belangen en naar binnen gericht zijn. Kleine(re) clubs

azen vaak vooral op de leden van omgevallen bridgeclubs in de regio in plaats van een gemeente-breed netwerk te vormen. In De Bilt is er de afgelopen maanden een werkgroep met een afvaardiging van clubs, die in het HF Witte Centrum spelen, meerdere malen bijeenge-weest met als doel te onderzoeken hoe een onderlinge samenwerking gestalte zou moeten krijgen. Bij de deelnemende clubs wordt het conceptindrapport nu eerst besproken; mogelijk leidt dit tot een gemeente breed gedragen bridge-netwerk. Naar mening van de werkgroep is het noodzakelijk, dat bridgeclubs in De Bilt meer samen doen met als vertrekpunt 'samenwerking waar mogelijk, maar met behoud van eigen identiteit'.

In het HF Witte Centrum in De Bilt op 16-11-2018.

Succesvol Meijenhagen Open 2022

Afgelopen week is de 39e editie van het open toernooi van tennisvereniging Meijenhagen in De Bilt gespeeld. Gedurende de week zijn er 275 wedstrijden afgerond, door maar liefst 352 deelnemers.

Zondag zijn de finales gespeeld in 26 categorieën. De damesenkel in de hoogste categorie is gewonnen door Willie Nijborg. De Groningse won voor het zevende jaar op rij. De tweede plek was voor Manon Vroon (6-3, 7-5). Terence Jacometti van ULTC Iduna won de finale bij de mannen van Giancarlo Balzarelli met 6-3, 6-3.

In het gemengd dubbelspel gingen Amersfoorters Benthe Oorsprong en Niels Hudepohl er met de winst vandoor tegen Ruby de Haan en Vinzenz Koning (2-6, 6-4, 10-8). De damesdubbel werd gewonnen door de zusjes Simone en Suzanne Vries. De herendubbel ging naar Bryan van Bentum en Paul Schenken.

(Suzanne Ongena)

Willie Nijborg pakt de titel in het damesenkel.

In de Schakel (achter Immanuelkerk) in De Bilt op 31-05-2017.

IVN start natuurgidsenopleiding

Dit najaar starten IVN De Bilt en IVN Eemland de opleiding tot IVN Natuurgids. De opleiding is bedoeld voor iedereen die meer wil leren over onze natuur en daarin ook actief wil zijn.

Veel voorkennis is niet vereist, wel grote interesse en enthousiasme om anderen daarin mee te nemen. De opleiding duurt anderhalf jaar en bestaat uit cursussen op dinsdag en excursies

op zaterdagmorgen in de regio's De Bilt en Eemland. Je rondt de opleiding af met een landelijk erkend IVN-diploma. Wil je meer weten? Meld je aan voor een informatieavond in september via cursussen@ivn-eemland.nl. Kijk voor meer informatie op www.ivn.nl

IVN draagt bij aan een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij natuur, milieu en landschap. Door mensen meer kennis van en waardering voor de natuur bij te brengen, voelen zij zich meer betrokken bij het behouden van natuur en krijgen zo meer oog voor duurzaamheid.

(Fabian Dooijeweerd)

Als natuurgids breng je meer kennis van en waardering voor de natuur over.

Open Dag Rading Spoor

Rading Spoor is een vereniging van ongeveer 70 leden die zich bezighouden met het op schaal vervaardigen van werkende stoomwerktuigen zoals: stationaire machines, stoomtrekkers, stoomboten en natuurlijk stoomlocomotieven.

In de bossen van Hollandsche Rading ligt een spoorbanencomplex met banen van verschillende spoorbreedtes en verschillende lengten. De leden zijn daar de 1e zondag van de maand en gedurende een aantal thema rijdagen aanwezig. Het hoogtepunt van het jaar is de Open Dag op de laatste zaterdag van augustus. Het is 45 jaar geleden dat de Open Dag voor het eerst plaatsvond op 18 juni 1977.

Tijdens deze Open Dag - op 27 augustus van 10.00 uur tot 16.00 uur - rijden veel (stoom)treinen op de spoorbanen. Ook zijn er kramen met modellen en stoom gerelateerde artikelen. Buiten eigen leden zijn er gasten met hun stoommachines uit het hele land. Ook zijn er schaalmodellen van stoomtrekkers en de echte stoomauto van 100 jaar oud.

Geïnteresseerden zijn van harte welkom. Liefst per fiets of lopend. Komt u wel met de auto dan is er (beperkte) parkeergelegenheid bij de banen en langs de Vuursche Dreef. U bereikt dan na een kleine wandeling de banen. De toegang is gratis en bezoekers, groot en klein, kunnen meerijden met de treinen door het bos. Rading Spoor is gelegen op de Karnemelksweg 8 in Hollandsche Rading. Vanaf de verkeerslichten in Hollandsche Rading wordt het bewegwijzerd. Meer informatie is te vinden op www.radingspoor.nl.

De treinen gebruiken kolen en echt vuur. Er is helaas een kans dat door de huidige droogte een stookverbod wordt afgekondigd waardoor de Open Dag afgezegd moet worden. Op de website is hierover de laatste informatie te vinden.

Op youtube staat een recente film, gemaakt door RTV De Bilt die ook een goede indruk geeft van de activiteiten. (Frans Nieuwerth)

In 1977 was de eerste Open Dag.

In 2021 was er ook een Open Dag.

Opening van het nieuwe clubhuis.

Goedemorgen ezels

Ezels op Houtringhe genieten bij de opkomende zon nog even van de koelte onder een boom. (foto Claire Blom)

Aan zee

De boodschap, geschreven op het strand, vervloede met de golven van de zee. Het schrijven van de tekst in het natte zand gaf haar de berusting die zij zocht. Werkzaam als een medicijn, zonder bijwerkingen, zonder sporen na te laten.

We lopen langs de vloedlijn. Blote voeten in het natte zand. Zandkorrels kruipen tussen onze tenen, het water spoelt de benen schoon. Het spoor van onze voetstappen spoelt mee met de zee. De wijsheid van het strand kent geen gebaande paden. Hier kiest iedereen zijn eigen richting, stap voor stap, uit eigen beweging of geïnspireerd door anderen. Vakantie aan zee roept een groot gevoel van vrijheid op. Vrij tot aan de horizon.

Het pootje baden is voor de ouderen, jongeren spetteren tussen de golven of verder. Over water naar het gat in de horizon, het avontuur. Dwars door de branding, gedreven door de wind, over de toppen van de zee. Opgetild door monofilm, gedragen door kunststof, een surfuitrusting van meer dan 20 jaar oud, snel als de wind. Ik voel me als een stormvogel, de ogen gericht op het water, vliegen ze met me mee. In alle vroegte hopen zij in mijn kielzog een vis te verschalken. Het zout van de oceaan in ons haar, vliegende vissen in een gordijn van waterdruppels voor de boeg, een dolende schildpad in de golven vlakbij. Om niet te vergeten. De klanken, de kleuren, onafgebroken het geluid van de zee. Leven met de wind.

Hoog boven ons drijven meeuwen in de lucht, zonder vleugelslag recht tegen de wind in. Moeiteloos volgen zij de kustlijn. Kiezen zij hun pad. (Karien Scholten)

*In haiku:
Vakantie aan zee
Vrij tot aan de horizon
Leven met de wind*

advertentie

“Wat schaft de pot?”		
Woe. 17-8	Kalfsrib-eye van de grill, knoflooksaus en friet	Wo / Vr € 13,50
Do. 18-8		
Vr. 19-8	Gebakken zeebaars, bieslooksaus en friet	Za / Zo € 15,00
Za. 20-8		
Zo. 21-8	Flammkuchen, prei, gorgonzola en friet	
Woe. 24-8	Geb. eendenborst, sinaasappelsaus en friet	Wo / Vr € 13,50
Do. 25-8		
Vr. 26-8	Gebakken roodbaars, citroensaus en friet	Za / Zo € 15,00
Za. 27-8		
Zo. 28-8	Salade met kaaskroketjes en friet	
Toetje van de week: Crème brûlée met slagroom € 5,50		
Groenekanseweg 168 Groenekan 0346 - 218821 info@naastdeburen.nl		